

NAŠA UNIVERZITA

4

2025/2026

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

**Fantastické zvery
a kde ich hľadať**

OBSAH

3	Editoriál	28	Štúdium na „Matfyz“ mi zmenilo život
4	Krátke správy	30	Zo skúšky na koncert, z plesu na štátnice: Medici z Martina našli záľubu v umení
6	Chladné akademické prostredie je minulosť. UK má jasnú víziu	32	Anketa: Oddych alebo práca? Takto vyzerá leto akademikov
12	Nie je to len o papieroch, sme tu pre ľudí	34	Seychellois in Slovakia: We Miss the Beaches, but Martin Is Amazing
14	JLF UK: Pitva na virtuálnom stole	36	Medici, ktorí chcú zostať pracovať doma
15	Univerzita v sieti	38	Na PriF UK zažijete zábavnú periodickú tabuľku prvkov
16	Obnovená PriF UK: Rekonštrukcie prinášajú kreativitu a štýl	42	Predstavujeme pracovisko: Katedra marketingu a obchodu FM UK – keď teória oživa praxou
20	Miliónový grant pre PdF UK: Pripravujeme učiteľov na zmeny	45	Univerzitný unikát
22	Historický míľnik: Študent FMFI UK prvým slovenským laureátom ceny Pro Scientia	46	Nové knihy
24	Keď sa sťahuje univerzita		
26	Ľubomír Bajaník: Novinári a vedci by si mali lepšie rozumieť		

EDITORIÁL

Milí čitatelia, milé čitateľky, priestory, v ktorých trávime dni, majú väčší význam, než sa na prvý pohľad zdá. Nie sú len kulisou pre prednášky, porady či skúšky. Ovpływujú, ako sa sústreďíme, ako spolu komunikujeme, či máme chuť zostať o niečo dlhšie, rozprávať sa, premýšľať alebo tvoriť. Atmosféra miesta sa totiž nenápadne prenáša do toho, ako sa v ňom cítime a čo dokážeme.

Univerzita Komenského prechádza postupnými zmenami, ktoré možno nie sú vždy viditeľné hneď, no významne ovpływujú každodenný život. Rekonštrukcie, úpravy interiérov, nové technológie či premyslenejšie využitie existujúcich priestorov vznikajú s cieľom reagovať na potreby študentov aj zamestnancov. Ani naša univerzita sa pritom nevyhýba výzvam súčasnosti – rast cien a tlak na financovanie sú realitou, s ktorou sa stretávame pri každom rozhodnutí. Práve preto má zmysel hľadať rovnováhu medzi rozumným hospodárením a rozvojom, ktorý prináša skutočný úžitok.

Starostlivosť o prostredie nadobúda ešte väčší význam práve v náročnejších časoch. Investícia do kvality priestorov je zároveň investíciou do ľudí – do študentov, ktorí tu hľadajú svoje smerovanie, aj do zamestnancov, ktorí tu tvoria hodnoty, na ktorých univerzita stojí.

Každá zmena, aj tá najmenšia, sa môže odraziť v lepšom sústreďení, väčšej spokojnosti a väčšej chuti zapájať sa do diania okolo seba.

Nejde o zmeny len preto, aby sme boli „modernejší“. Dôležité je, aby priestory jednoducho dobre fungovali a aby sa v nich ľudia cítili príjemne. Aby sa tam dalo nerušene pracovať, chvíľu spomaliť či podať výkon. A najmä, aby spájali ľudí – bez ohľadu na to, z akého sú odboru alebo generácie. Univerzita žije vďaka stretnutiam, rozhovorom a spolupráci, a práve preto má každý kút svoj význam.

Súčasťou premeny nie sú len učebne a pracoviská, ale aj spoločné zóny, chodby a miesta, kde sa odohráva neformálny život univerzity. Práve tam často vznikajú nápady, ktoré by v striktnom formálnom prostredí nevznikli, a rodia sa vzťahy, ktoré majú dlhodobý význam.

Toto číslo približuje konkrétne zmeny, ktoré sa už podarilo uskutočniť, aj tie, ktoré nás ešte čakajú. Ukazuje, že aj v náročnejších časoch má zmysel posúvať veci dopredu – postupne, premyslene a s jasným cieľom: univerzitu nielen zmodernizovať, ale spraviť ju miestom, kde sa dá dobre pracovať, študovať a cítiť sa príjemne. V ostatnej dobe nám po rokoch znášania útrap a diskomfortu rekonštrukcií „rozkvitla“ hlavne Prírodovedecká fakulta UK. V tomto čísle sa jej venujeme o niečo viac, keďže jej priestory sa postupne menia na živé múzeum plné zaujímavých exponátov a unikátnych zón. Nájdete tam aj rôznu fantastickú flóru aj faunu. Priestory našej „Prifky“ určite stoja za návštevu.

Príjemné čítanie želá,
Ing. Ingrid Kútna Želonková, PhD.
Kvestorka UK

KRÁTKE SPRÁVY

VYHLÁSENIE VOLIEB KANDIDÁTA NA FUNKCIU REKTORA UK

Akademický senát UK na svojom zasadnutí dňa 25. marca 2026 vyhlásil voľby kandidáta/kandidátky na funkciu rektora/rektorky Univerzity Komenského v Bratislave na funkčné obdobie od 1. 2. 2027 do 31. 1. 2031.

Lehota na predkladanie návrhov na kandidátov na rektora UK je od **1. 4. 2026 do 30. 6. 2026 do 12.00 hod.** Právo podávať návrhy na kandidátov na rektora UK majú členovia akademickej obce Univerzity Komenského v Bratislave a členovia Správnej rady Univerzity Komenského v Bratislave. Návrh na kandidáta na rektora UK musí mať listinnú podobu a musí obsahovať náležitosti podľa čl. 5 ods. 3 Zásad voľby kandidáta na rektora UK. Odporúčaný vzor návrhu na kandidáta na rektora UK nájdete na webovej stránke univerzity.

Návrhy na kandidátov sa adresujú predsedovi volebnej komisie pre voľbu kandidáta na rektora UK a podávajú sa prostredníctvom podateľne Rektorátu Univerzity Komenského v Bratislave

v zalepenej obálke s označením „voľba kandidáta na rektora UK“.

ThLic. Gašpar Fronc
(predseda Volebnej komisie na voľby kandidáta na funkciu rektora UK)
Univerzita Komenského
v Bratislave
Akademický senát UK
Šafárikovo námestie 6, P. O. Box 440
814 99 Bratislava 1

Verejné vypočutie uchádzačov na kandidáta na rektora UK sa uskutoční na zasadnutí volebného zhromaždenia **dňa 26. 10. 2026 o 14.00 hod.** v Aule Univerzity Komenského v Bratislave na adrese Šafárikovo námestie 6, Bratislava. Voľba kandidáta na rektora UK sa uskutoční na zasadnutí volebného zhromaždenia **dňa 4. 11. 2026 o 14.00 hod.** v Aule Univerzity Komenského v Bratislave na adrese Šafárikovo námestie 6, Bratislava.

UK ZAVÁDZA PRVÉ MIKROOSVEDČENIE

Univerzita Komenského v Bratislave spúšťa prvé akreditované mikroosvedčenie na Slovensku v programe „Humor ako komunikačný nástroj v zdravotníctve“. Na príprave kurzu spolupracovalo päť univerzít aliancie ENLIGHT spolu s partnermi z praxe vrátane organizácie ČERVENÝ NOS Clowndoctors. Projekt garantuje Lekárska fakulta UK. Program reaguje na rastúci význam komunikácie v zdravotníctve a využíva humor ako nástroj na budovanie dôvery, empatie a zlepšenie kvality starostlivosti. Účastníci získajú poznatky podložené výskumom aj skúsenosťami zdravotných klaunov. Kurz je bezplatný, prebieha v angličtine a je otvorený pre záujemcov od 18 rokov. Absolventi získajú 2 kredity ECTS a digitálne mikroosvedčenie EduBadge, ktoré spĺňa štandardy Európskej únie a má medzinárodnú platnosť. Na projekte spolupracovali aj univerzity zo Švédska, Holandska, Nemecka a Írska. Program patrí medzi najlepšie hodnotené v rámci ENLIGHT a predstavia ho na konferencii EAIE 2026.

PROJEKT STROM PRIANÍ SA UDOMÁČŇUJE NA UK

Strom prianí, projekt podporujúci duševné zdravie a spolupatričnosť, prichádza na Univerzitu Komenského v Bratislave. Jeho novú fázu symbolicky odštartoval Deň otvorených dverí Psychologickej poradne UK, počas ktorého „vyrástol“ aj na internátoch v Mlynskej doline. Univerzita zároveň posilňuje spoluprácu s iniciátorom projektu, OZ Cesta k mentálnemu zdraviu, a stáva sa jeho oficiálnym partnerom. Projekt Strom prianí spája odborníkov na duševné zdravie, inštitúcie aj zamestnávateľov s cieľom vytvárať prostredie, v ktorom si ľudia môžu navzájom zanechať povzbudivé odkazy a budovať kultúru spolupatričnosti. Univerzita Komenského je súčasťou projektu už od jeho začiatku – Stromy prianí vyrástli na lekárskej fakulte, fakulte sociálnych a ekonomických vied aj pedagogickej fakulte. Najnovšie však spolupráca nadobúda oficiálny charakter a univerzita ju plánuje ďalej rozvíjať aj v dlhodobom horizonte.

VYSOKÉ ŠKOLY CHCÚ MENEJ BYROKRACIE

Slovenský akademický informačný systém AiS2, ktorý využíva šesťnásť vysokých škôl, prechádza na cestu plnej digitalizácie. Cieľom je radikálne znížiť administratívnu záťaž. Na pôde Univerzity Komenského v Bratislave to potvrdilo zasadnutie riadiacej rady tohto projektu. Pod vedením rektora Mareka Števčeka a prorektorky Evy Viglašovej odborníci diskutovali o modernizácii procesov, ktoré majú uľahčiť život študentom aj akademickým zamestnancom. Prioritou ďalšieho rozvoja je podpora študijných mobilít, správa mikroosvedčení a implementácia legislatívnych zmien v oblasti záverečných prác. Kľúčovým pilierom inovácií zostáva používateľský komfort a eliminácia papierovej komunikácie. V blízkej budúcnosti by mal systém umožniť plne elektronické vydávanie potvrdení o návšteve školy a komplexnú digitálnu správu študijnej dokumentácie. Prorektorka Viglašová zdôraznila, že zjednodušenie služieb prostredníctvom digitálnych riešení je nevyhnutné pre moderné univerzitné fungovanie. Konzorcium AiS2, združujúce verejné aj súkromné školy, sa zameriava na zdieľanie vedomostí a zvyšovanie kvality vysokoškolského prostredia. Tento posun k udržateľnosti a efektívnosti predstavuje strategickú reakciu na aktuálne výzvy školského sektora v oblasti byrokracie a technologického pokroku.

UK PRIVÍTALA GRUZÍNSKU DELEGÁCIU

Univerzita Komenského v Bratislave privítala 23. marca 2026 delegáciu z Ivane Javakishvili Tbilisi State University (TSU) v Gruzínsku. Gruzínsku stranu zastupovali prorektori Erekle Astakhishvili a Kakhaber Cheishvili, UK reprezentovali rektor Marek Števček spolu s vedením univerzity a jej fakúlt. TSU patrí medzi najvýznamnejšie univerzity v krajine a s UK dlhodobo spolupracuje. Počas stretnutia predstavitelia oboch inštitúcií diskutovali o aktuálnej spolupráci aj možnostiach jej rozšírenia, najmä v oblasti mobilit, výskumu a medzinárodných projektov. Gruzínska strana ocenila doterajšie partnerstvo a obe univerzity sa zhodli na jeho ďalšom prehlbovaní, vrátane plánovaného zapojenia ďalších fakúlt UK.

PROFESOR LUKÁŠ PLANK ČLENOM EURÓPSKEJ AKADEMIE VIED A UMENÍ

Profesor Lukáš Plank z Ústavu patologickej anatómie Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Univerzitnej nemocnice v Martine bol prijatý za riadneho člena Európskej akadémie vied a umení (European Academy of Sciences and Arts – EASA). Riadni členovia EASA sú volení za vynikajúce úspechy vo vede, umení a riadení, ako aj za mimoriadne spoločenské postavenie nadobudnuté vykonanou prácou či publikáciami. Európska akadémia vied a umení je mimovládne európske združenie, ktoré sa zaviazalo podporovať vedecký a spoločenský pokrok. Bola založená v roku 1990 ako učená spoločnosť. Zараdenie profesora Planka do jej radov predstavuje nielen ocenenie jeho dlhoročnej vedeckej a odbornej práce, ale aj významné uznanie pre slovenskú medicínu.

SMART GREEN CAMPUS NA FM UK

Fakulta managementu UK v Bratislave aktuálne pripravuje premenu svojho areálu v súlade s konceptom Smart Green Campus v rámci projektu STICS. Cieľom tejto iniciatívy je systematicky zvyšovať kvalitu prostredia fakulty, podporovať udržateľné správanie a zavádzať inteligentné riešenia v oblastiach mobility, energetiky, odpadového hospodárstva či využívania verejných priestorov. Dôležitou súčasťou tohto procesu je aj zapojenie akademickej komunity. Preto budú spustené dotazníky, prostredníctvom ktorých budú môcť študenti a zamestnanci vyjadriť svoje názory, potreby a preferencie týkajúce sa budúceho smerovania areálu fakulty. Získané podnety budú slúžiť ako dôležitý vstup pre pripravovaný Komunitný plán FM UK.

OSLÁVILI SME NARODENINY JÁNA AMOSA KOMENSKÉHO

Na Univerzite Komenského v Bratislave sa 27. marca 2026 uskutočnilo slávnostné krájanie torty pri príležitosti výročia narodenia Jána Amosa Komenského. Tortu symbolicky rozkrájal rektor univerzity Marek Števček, a následne si spoločne so študentstvom pripomenul odkaz významného pedagóga, filozofa a reformátora vzdelávania. Podujatie sa nieslo v priateľskej a neformálnej atmosfére, pripomenuli sme si najmä Komenského myšlienky o dostupnosti vzdelania, celoživotnom učení či humanistickom prístupe k človeku, ktoré nestrácajú na aktuálnosti ani dnes. Deň vyvrcholil večerným nasvetením budovy Rektorátu UK, ktoré symbolicky uzavrelo oslavy a dôstojne vzdalo hold osobnosti, po ktorej univerzita nesie svoje meno.

Text: Vanessa
Massayová
Foto: Michal
Valentin, archívy
fakúlt UK

CHLADNÉ AKADEMICKÉ PROSTREDIE JE MINULOŠŤOU. UK MÁ JASNÚ VÍZIU

Univerzita Komenského v Bratislave neustále inovuje fakultné priestory tak, aby študenti, zamestnanci aj návštevníci mali k dispozícii moderné, komfortné a funkčné prostredie. Posledné roky sa nesú v duchu intenzívnych rekonštrukcií, ktoré zasahujú takmer všetky fakulty. Cieľom týchto projektov nie je len estetická obnova, ale predovšetkým zlepšenie kvality štúdia, podporenie praktickej prípravy a vytvorenie príjemného prostredia, v ktorom sa študenti cítia dobre a radi v ňom trávajú čas. Moderné učebne s interaktívnymi prvkami, oddychové zóny a kaviarne, nové športoviská, revitalizované telocvične či simulačné centrá umožňujú kombinovať vzdelávanie, výskum a komunitný život.

Takáto komplexná obnova prináša fakultám nielen nové technológie a komfortné vybavenie, ale aj príležitosti na neformálne stretnutia, spoluprácu medzi študentmi a podporu zdravého životného štýlu. Každá rekonštrukcia sa tak stáva investíciou do kvalitnejšieho študentského života a do budúcnosti univerzity ako celku.

REKONŠTRUKCIA FSEV UK PRINÁŠA ŠTUDENTOM PRIESTOR NA ODDYCH AJ ROZVOJ KOMUNITY

Na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave (FSEV UK) sa v poslednom období podarilo zrealizovať viacero iniciatív zameraných na skvalitnenie študentského prostredia a rozšírenie možností pre štúdium aj oddych.

Na začiatku akademického roka 2024/2025 fakulta v spolupráci so sponzorom Budiš vybudovala novú oddychovú zónu („chill-out“). Tá vznikla na prvom poschodí fakulty a ponúka študentom priestor na oddych aj neformálne stretnutia. Súčasťou zóny sú pohodlné sedačky, sedacie vaky, ležadlá či stolný futbal. Priestor si rýchlo získal obľubu a využíva sa nielen na voľnočasové aktivity, ale aj počas podujatí, ako sú dni otvorených dverí či MiniErasmus.

Ďalšou významnou novinkou bolo otvorenie novej fakultnej kaviarne FSEVka na začiatku akademického roka 2025/2026. Tá nadviazala na pôvodný bufet, ktorý po pandémie prestal fungovať v plnom rozsahu. Kaviareň dnes ponúka kvalitnú kávu, chlebíčky, polievky aj koláče a stala sa prirodzeným miestom stretávania študentov aj zamestnancov. Fakulta zároveň plánuje ďalšie investície do svojich priestorov. V budúcom akademickom roku sa pripravuje reorganizácia knižnice, ktorá prinesie viac študijných miest, ako aj oddychovú zónu pre študentov. V pláne je aj nadstavba budovy, v rámci ktorej vznikne nová moderná učebňa. Tento krok reaguje na rastúci počet študentov a potrebu rozšírenia kapacít fakulty. Súčasťou rozvojových plánov je aj podpora komunitného života. V areáli fakulty pribudnú záhradný domček na náradie pre komunitnú záhradu, nádoby na zber dažďovej vody, a zároveň prebehne menšia revitalizácia záhrady. FSEV UK tak systematicky vytvára prostredie, ktoré podporuje nielen kvalitné vzdelávanie, ale aj komunitu, spoluprácu a pohodu študentov.

Nová kaviareň v priestoroch FSEV UK ponúka pestrý výber občerstvenia a kvalitnú kávu

FM UK ZMODERNIZOVALA POSLUCHÁRNE

Fakulta managementu Univerzity Komenského v Bratislave (FM UK) v roku 2025 zrealizovala rozsiahlu rekonštrukciu štyroch posluchární, ktoré získala po prevzatí priestorov Centra ďalšieho vzdelávania UK. Obnova priniesla výraznú modernizáciu výučbových priestorov, ktoré tak lepšie zodpovedajú požiadavkám súčasného vysokoškolského vzdelávania.

Rekonštrukcia zahŕňala viaceré technické aj vizuálne úpravy. V posluchárňach prebehla kompletná obnova elektroinštalácie a inštalácia nového energeticky efektívneho osvetlenia. Súčasťou prác bola aj výmena podlahových krytín a doplnenie nového mobiliára, ktorý zvyšuje komfort študentov počas výučby. Priestory zároveň prešli zateplením aj výmenou okien. Dôležitou súčasťou modernizácie bola implementácia novej prezentačnej a audiovizuálnej techniky, ktorá umožňuje efektívnejšie vedenie prednášok a interaktívnejšie zapojenie študentov.

Zrekonštruované posluchárne poskytujú komfortné a reprezentatívne prostredie pre výučbu aj ďalšie akademické aktivity.

FAF UK V MODERNOM ŠATE

Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave (FaF UK) pokračuje v postupnej modernizácii svojich priestorov. Zmeny sa týkajú nielen interiéru, ale aj samotného vzhľadu budovy, pričom cieľom je prispôbiť prostredie aktuálnym požiadavkám výučby aj výskumu. Fakulta v súčasnosti dokončuje obnovu fasády budovy na Ulici Odbojárov. Pôvodnú zelenú farbu postupne nahrádza tlmený béžový odtieň, ktorý pôsobí striedmejšie a reprezentatívnejšie.

Medzi najvýraznejšie priestory patrí multimediálna miestnosť, ktorá vznikla prestavbou bývalej čítárne ešte za predchádzajúceho vedenia. Umožňuje online prenos a streamovanie prednášok do všetkých miestností, disponuje magnetickou slučkou pre sluchovo znevýhodnených a modernou vizuálnou technikou. Variabilné usporiadanie nábytku umožňuje prispôbiť priestor rôznym typom podujatí, jeho súčasťou je aj oddychová zóna v podobe pódia.

Obnovou prešli aj priestory dekanátu a odborné pracoviská – na viacerých katedrách vznikli nové alebo zrekonštruované laboratória určené na výučbu aj výskum. Modernizácia fakulty tak postupne mení kombináciu reprezenta-

tívnych priestorov, technologického vybavenia aj laboratórneho zázemia a pri spôsobuje prostredie aktuálnym nárokom farmaceutického vzdelávania.

INVESTÍCIE PRINIESLI NA JLF UK NOVÉ ŠPORTOVISKÁ, INTERNÁTY AJ TECHNOLOGICKÉ INOVÁCIE

Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine (JLF UK) pokračuje v modernizácii svojich priestorov aj technológií. Investície z posledného obdobia smerovali do zlepšenia podmienok pre študentov a zamestnancov, zvýšenia energetickej efektívnosti a skvalitnenia výučby a výskumu.

Jedným z najnovších projektov je kompletná obnova telocvične, ktorá prebiehala od novembra 2025 do konca januára 2026. Rekonštrukcia zahŕňala výmenu podlahy vrátane odpruženej a zvukovoizolačnej vrstvy, nový obklad stien a stropu, maľby, opravu elektroinštalácie a výmenu svetidiel. Obnovou prešli aj športové prvky – basketbalové koše a ribstoly. Od začiatku letného semestra je telocvičňa opäť plne k dispozícii a študenti ju využívajú na basketbal, volejbal, hokejbal a futbal, pričom priestory slúžia aj na tradičné športové podujatia fakulty.

Počas roka 2025 fakulta dokončila rekonštrukciu internátu na ulici

L. Novomeského. Obnovených bolo posledných 11 buniek, čo predstavuje 110 lôžok, a internát je dnes kompletne zrekonštruovaný. Investícia presiahla 470 000 €.

Zmeny sa dotkli aj areálu – pri internáte a posluchárňach pribudlo 44 parkovacích miest, nové chodníky pre peších a upravený vstup do prednáškových miestností. Zmeny dopĺňa osvetlenie a nová výsadba stromov.

Možnosti oddychu rozšírilo exteriérové fitness pri akademickej knižnici s piknikovým sedením a nové lavičky pri Biobanke a posluchárňach. V priestoroch Univerzitnej nemocnice Martin vznikla aj oddychová zóna pre študentov s kuchynskou linkou a miestnosťou na sedenie. Časť investícií smerovala do energetickej efektívnosti. Na streche Martinského centra pre biomedicínu bol nainštalovaný fotovoltický zdroj s výkonom takmer 300 kWp. Rekonštrukciou prešla aj kotolňa v budove Štefánikovho ústavu a opravená bola strecha Teoretických ústavov Viliama Mézeša.

Fakulta zároveň rozšírila technologické vybavenie. Pribudla videokonferenčná technika s podporou platforiem ako MS Teams, obnovil sa rečnícky pult v Aule Magna a vznikla teleprezentačná miest-

nosť s profesionálnym ozvučením.

Nový audio systém vo foyeri sa využíva pri výučbe aj odborných podujatiach.

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA A NOVÉ KAPACITY

Významnou investíciou je aj modernizácia Psychiatrickej kliniky JLF UK a UNM. V pôvodnom pavilóne vznikli dvoj lôžkové izby so samostatným sociálnym zariadením, čím sa znížil počet pacientov na izbách. Rozšírilo sa aj oddelenie detskej psychiatrie, ktorého kapacita sa zvýšila z 10 na 20 lôžok.

Súčasťou projektu je aj nová budova denného psychiatrického stacionára, prepojená s existujúcim objektom. Zariadenie má podporiť skrátenie hospitalizácie a návrat pacientov do bežného života. Dopĺňa ho aj strešná terapeutická záhrada určená pacientom.

LF UK INVESTOVALA DO OBNOVY PRIESTOROV MILIÓNY EUR

Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave (LF UK) postupne mení svoje priestory tak, aby lepšie zodpovedali nárokom súčasného medicínskeho vzdelávania. Rekonštrukcie zasahujú dekanát aj jednotlivé ústavy, pribúdajú nové učebne, zázemie pre študentov a dôraz sa čoraz viac presúva na praktickú výučbu.

Na dekanáte fakulta dokončila obnovu priestorov vedeckej rady. Zmeny pokračujú aj na druhom poschodí, kde sa postupne modernizujú vybrané miestnosti. Práce zatiaľ nie sú ukončené a rekonštrukcia pokračuje.

Výrazný posun je viditeľný najmä v oblasti praktickej prípravy. Fakulta využíva simulačné centrum v rámci Ústavu medicínskeho vzdelávania a simulácií LF UK, kde si študenti môžu v bezpečnom prostredí nacvičovať medicínske situácie. V príprave je aj ďalšie simulačné a tréningové centrum, ktoré tieto možnosti rozšíri.

Zmeny sa dotýkajú aj konkrétnych pracovísk. Na Ústave farmakológie a klinickej farmakológie LF UK pribudla nová seminárna miestnosť. Ústav molekulárnej biomedicíny LF UK obnovil kuchynku a dve kancelárie, pričom ďalším krokom bude modernizácia vzduchotechniky. Rozsiahlejšia rekonštrukcia čaká laboratóriá Ústavu patologickej anatómie LF UK, ktorý fakulta prevádzkuje spolu s Univerzitnou nemocnicou Bratislava. Plán zahŕňa stavebné úpravy aj technické vybavenie vrátane vzduchotechniky. Na Anatomickom ústave LF UK

Novú fasádu FaF UK odhalí už čoskoro

JLF UK investovala do moderných technológií

Nové parkovisko pribudlo pred martinskými internátmi

prešli obnovou hygienické zariadenia a fakulta zároveň vytvorila miestnosť pre zahraničných študentov, ktorá im má uľahčiť štúdium a adaptáciu. Modernizácia postupne mení nielen vzhľad fakulty, ale aj spôsob výučby. Popri klasických prednáškach získava čoraz väčší priestor praktický tréning, ktorý študentov pripravuje na reálne situácie v zdravotníckej praxi.

FTVŠ UK MODERNIZUJE KOMUNITNÉ PRIESTORY AJ ŠPORTOVISKÁ

Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave (FTVŠ UK) v poslednom období investovala státisíce eur do obnovy športovej infraštruktúry aj zázemia pre študentov. Zmeny sa dotkli viacerých kľúčových častí fakulty – od bazéna cez atletický ovál až po nové komunitné priestory na oddych a štúdium.

Jednou z najvýraznejších investícií bola rekonštrukcia bazénovej technológie za viac než 317 000 €. Jej základom je úplne nový obehový systém vody, ktorý zlepšuje kvalitu aj efektivitu prevádzky. Modernizácia prináša nielen komfortnejšie podmienky pre športovcov a študentov, ale aj udržateľnejšie fungovanie zariadenia.

Obnovou prešla aj atletická dráha, kde sa realizoval tzv. retoping – výmena vrchnej vrstvy povrchu. Projekt za približne 105 000 € vznikol s finančným príspevkom Fondu na podporu športu. Nový povrch zlepšuje podmienky na tréning a výučbu atletických disciplín.

Fakulta sa zamerala aj na skvalitnenie zázemia pre študentov mimo športových aktivít. Časť objektu bývalej pracovne bola zrekonštruovaná a dnes slúži ako kaviareň a študovňa. Projekt za viac než 512 000 € vytvoril priestor určený pre študentov, ktorý spája oddych so štúdiom a reaguje na potreby študentského života priamo v areáli fakulty.

Menšou, no praktickou zmenou prešla gymnastická telocvičňa. Revitalizácia zahŕňala vymaľovanie priestorov a doplnenie nového vybavenia v hodnote takmer 55 000 €. Úpravy zlepšili podmienky na výučbu a tréning gymnastiky. Športovci a športovkyne sa rovnako ako vynoveným priestorom na cvičenie a tréning tešia aj novej kaviarni a študovni, ktoré zastrešuje spoločný názov L-Klub. Kaviareň vznikla v priestoroch bývalej pracovne v podzemí hlavnej budovy fakulty. Industriálny dizajn dodáva kaviarni modernú atmosféru. Okrem nápojov a občerstvenia ponúka priestor aj vyvýšenú plochu pre usporadúvanie

Kaviareň FTVŠ UK

Študovňa FTVŠ UK je súčasťou tzv. L-Klubu

rôznych podujatí ako sú diskusie, živé prenosy, tlačové konferencie, kvízy a podobne.

Kombinácia technických inovácií a nových priestorov tak mení každodenné fungovanie fakulty aj kvalitu štúdia.

FIF UK ČOSKORO OTVORÍ NOVÝ AKADEMICKÝ KULTÚRNY PRIESTOR

V budove Filozofickej fakulty Univerzita Komenského v Bratislave (FiF UK) sa už čoskoro otvorí priestor UniverSaal. Multifunkčné kultúrno-akademické centrum bude slúžiť študentstvu, pedagógom aj širokej verejnosti ako živé miesto stretnutí, diskusií, výstav a tvorivých aktivít.

Budova sama nesie silnú historickú stopu. Vznikla v rokoch 1911 – 1913 ako sídlo vojenského veliteľstva rakúsko-uhorskej armády, neskôr bola využívaná ako „vládna budova“ a od roku 1958 je súčasťou Filozofickej fakulty UK. Priestor dnešného UniverSaalu slúžil dlhé roky ako sklad. Impulz na vznik centra prišiel v roku 2017 od študentstva, absolventov a pedagógov združených v občianskom združení Univerzál. Projekt následne získal podporu fakulty a prešiel komplexnou prípravou – od pamiatkových posudkov až po návrh architektonického štúdia ateliéru PLURAL. Rekonštrukcia je dnes vo finálnej fáze.

Nový priestor bude členený na tri funkčné zóny: hlavnú sálu pre podujatia, galériu v podkroví a nádvorie premenené na otvorenú terasu a pódium. Kľúčovým zásahom je otvorenie južnej fasády, ktoré prepojí interiérom s exteriérom a vstup orientovaný k nábrežiu sprístupní centrum verejnosti.

UniverSaal má reagovať na dlhodobý nedostatok spoločných priestorov na fakulte. Nejde len o budovu, ale o platformu pre diskusiu, kultúru a verejnú prítomnosť akademicko-verejnej obce. Nové centrum sa tak stane prirodzeným mostom medzi univerzitou a mestom.

PDF UK ZREKONŠTRUOVALA SVOJE BUDOVY

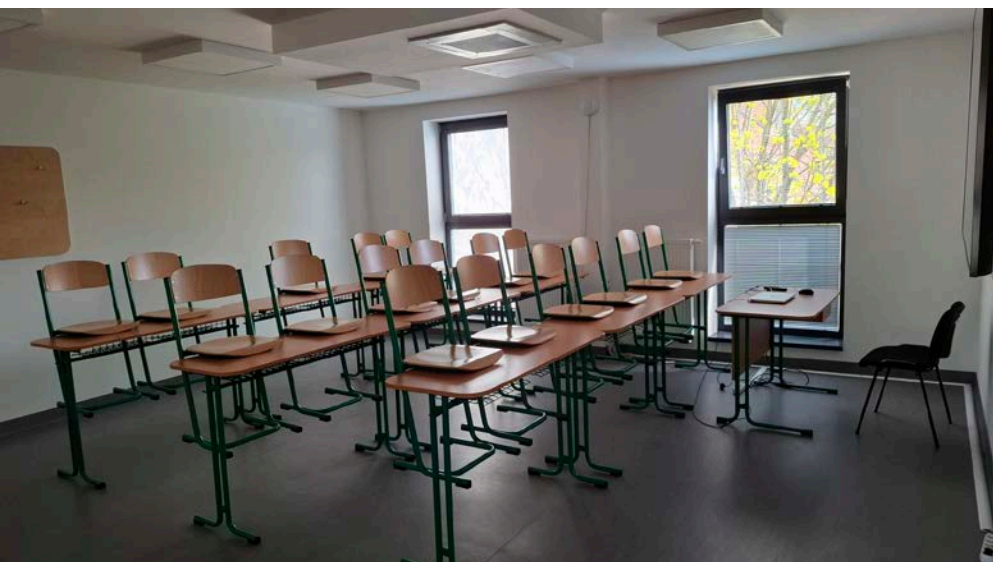
Zatiaľ najrozsiahlejšia rekonštrukcia Pedagogickej fakulty UK v Bratislave (PdF UK) zahŕňala rekonštrukciu strechy a podkrovia jej budovy na Šoltésovej ulici, ktorá prebehla v rokoch 2018 – 2019. Jej výsledkom bolo rozšírenie edukčných priestorov fakulty o väčšiu a menšiu aulu, štyri učebne, nové kancelárske priestory, pracovne, oddychové a stravovacie zóny, ako aj výťahy. Ďalšia zo série rekonštrukcií prebiehajúcich

UniverSaal FIF UK

Budúci pedagógovia a pedagogičky môžu oddychovať medzi prednáškami vo vynovenej kaviarni

Na PdF UK pribudli vynovené študovne

v tejto budove sa týkala aj rekonštrukcie jej sociálnych zariadení a modernizáciou tu prešla v roku 2025 aj počítačová miestnosť Š-208 a fotokomora. Tieto zmeny prispeli k zabezpečeniu kvalitnejších podmienok na štúdium a tvorbu študentov a študentiek, ako aj k zvýšeniu ich celkovej spokojnosti.

Minulý rok fakulta zabezpečila bezbariérový vstup aj do budovy na Šoltésovej ulici, čím sa pre jej zamestnancov a študentov výrazne zjednodušil prístup do oboch fakultných budov. Bezbariérový vstup do budovy na Račianskej ulici bol vybudovaný už v roku 2021 ako súčasť úprav vstupných priestorov spolu s ďalšími úpravami interiéru pre študentov a zamestnancov so špeciálnymi potrebami.

V budove fakulty na Šoltésovej ulici otvorila v septembri 2024 svoje priestory aj kaviareň *kaFEDka*, ktorá je pre zamestnancov a študentov miestom oddychu, príjemných rozhovorov a vychutnania si kvalitnej kávy, čaju, ale aj rôznych pochúťok. Zaujímavosťou ju využívajú aj v krátkych prestávkach medzi prednáškami a seminármi, ale aj ako miesto na sústredenie sa na prácu a iné povinnosti. Potenciál budovy na Šoltésovej ulici je však stále obrovský. Práve preto je pre fakultu veľmi pozitívnu správou, že sa v rámci medzinárodného projektu *Educators of Change: Building Slovakia's Future Classrooms* (Učelia zmeny: budovanie budúcich tried Slovenska) z nadácie Villum Fonden počíta s ďalšou rozsiahlejšou rekonštrukciou jej interiéru v suteréne danej budovy. V rámci nej sa ráta s novými výučbovými miestnosťami určenými pre rôzne výtvarné a hudobné aktivity. Budúcu výzvu a príležitosť predstavuje aj na prvý pohľad nenápadná budova fakulty na Račianskej ulici, v ktorej kedysi sídlil obvodný výbor komunistickej strany a ktorú univerzita získala v roku 1990. Jej veľká kongresová sála (dnes aula R10) svojho času slúžila ako priestor pre Filmový klub 901, druhý najväčší filmový klub na Slovensku pre náročnejšieho diváka. Táto budova predstavuje určite budúci významný potenciál už aj vzhľadom na svoje umiestnenie v širšom centre Bratislavy.

NIE JE TO LEN O PAPIEROCH, SME TU PRE ĽUDÍ

Text: Magdaléna Rybárová
Foto: Michal Valentín

Welcome Centre na Univerzita Komenského v Bratislave vzniklo ako odpoveď na rastúcu internacionalizáciu a potrebu lepšej podpory zahraničných študentiek a študentov, zamestnancov a zamestnancov. Sídli v Infocentre UK na Štúrovej ulici v Bratislave a funguje ako prvý kontaktný bod, ktorý pomáha zorientovať sa v administratíve, štúdiu aj každodennom živote. Popri poradenstve vytvára priestor na prepájanie komunit vďaka početným podujatiam a aktivitám. Anglický názov centra odkazuje na medzinárodné prostredie univerzity a zároveň signalizuje otvorenosť voči ľuďom z rôznych krajín.

O tom, ako takáto práca vyzerá v praxi, s akými výzvami sa pracovníčky stretávajú a čo ich motivuje pomáhať ľuďom z celého sveta, sme sa rozprávali s členkami tímu Welcome Centre Petrou Javorčíkovou, Vanessou Kukaňovou a Simonou Tichou.

Ako by ste opísali hlavné poslanie Welcome Centre? Aké služby poskytujete zahraničným študentom a zamestnancom univerzity?

Petra Javorčíková (PJ): Na univerzite pribúda čoraz viac zahraničných študentov, s čím prichádza aj množstvo administratívnych povinností. Zahraniční študenti majú iné povinnosti ako slovenskí, pobytové aj vízové, a to je naozaj komplikovaná agenda. Je potrebné sa orientovať v legislatíve, ktorá nie je jednoduchá. Pre mnohých študentov je náročné zvládnuť všetky tieto procesy bez podpory. Založenie Welcome Centre vyplývalo z potreby tento proces študentom uľahčiť.

Vanessa Kukaňová (VK): Jedným z cieľov univerzity a vzdelávacieho systému je dnes internacionalizácia. Snažíme sa preto prilákať zahraničných študentov a výskumníkov a poskytnúť im podporu v procese začlenenia sa do našej akademickej komunity, aby zvládli všetky kroky a mohli u nás zostať a úspešne tu študovať či pracovať.

Simona Tichá (ST): Ak by som to mala zovšeobecniť, našim poslaním je podať pomocnú ruku zahraničným študentom, aby sme im poskytli rovnocenný štart. Často počujeme, že ich štartovacia čiara je posunutá, a práve preto vzniklo Welcome Centre, aby sme im pomohli vytvoriť rovnaké podmienky.

VK: A taktiež aj zharmonizovať celý proces naprieč fakultami. Preto sa snažíme momentálne vytvoriť aj metodiku ohľadom procesov pre všetky súčasti univerzity.

Ako vyzerá spolupráca medzi Welcome Centre a fakultami?

ST: Ide hlavne o výmenu informácií. Snažíme sa tiež o efektívnejšie rozdelenie práce. Dôležité je, aby bola zohľadnená úloha fakúlt a nás a aby sme si navzájom pomáhali a dopĺňali sa.

PJ: Táto agenda sa jednoznačne prelína. Študent zapísaný na univerzite je zároveň aj študentom konkrétnej fakulty. Niektoré úkony preto nevieme urobiť bez fakúlt a naopak. Ľudia z fakúlt nám často píšú, volajú, aby získali informácie centralizovane a aj preto, lebo vedia, že my tú agendu ovládame a sme pripravené pomôcť.

S akými typmi problémov sa na vás ľudia najčastejšie obracajú?

PJ: Najčastejšie riešime pobytovú agendu po príchode študenta na Slovensko. Kontrolujeme dokumenty, dohliadame na správnosť podkladov a študentov často sprevádzame aj na úrady. Dopyt po tejto pomoci je naozaj veľký. Ďalšou oblasťou sú víza. V rámci nových procesov sa to rieši centrálnie na úrovni univerzity, ale to sa týka najmä študentov, ktorí tu ešte nie sú a vybavujú si, aby k nám vôbec mohli prísť. Študenti z niektorých krajín potrebujú víza, pre nich je celý proces náročnejší a administratívne komplikovanejší. Je potrebné spomenúť aj to, že príchod študenta komplikuje i geopolitická situácia.

Ako riešite situácie, keď študenti nerozumejú slovenskému systému alebo majú jazykovú bariéru?

ST: S takýmito situáciami sa stretávame pomerne často. Jazyková bariéra je pre mnohých študentov jednou z najväčších prekážok. Mnohí neovládajú slovenčinu a nie vždy si vedú poradiť v angličtine, najmä pri komunikácii s úradmi. Študenti často potrebujú pomôcť aj s pre nás bežnými povinnosťami ako je vybavenie účtu v banke či poistenia.

Petra Javorčíková, Vanessa Kukaňová a Simona Tichá považujú prácu vo Welcome Centre za veľmi inšpiratívnu

VK: Usmerňujeme ich aj pri lekárskych prehliadkach alebo v prípade, keď potrebujú zdravotnú starostlivosť.

Ako prebieha vaša komunikácia so študentstvom?

VK: Komunikácia je primárne e-mailová. Keď už študenti dorazia na Slovensko a sú fyzicky prítomní, vyhľadávajú nás aj osobne. V určitých mesiacoch je väčší nápor a častejšie nás osobne navštevujú, aj preto sme pristúpili k zavedeniu rezerváčného systému, aby sa ľudia mohli vopred objednať na stretnutie či konzultáciu priamo tu vo Welcome Centre. Samozrejme, ak máme čas, prijímame študenta aj bez rezervácie. Rezerválny systém má zabezpečiť hlavne to, aby si študent mohol byť istý, že na uvedený čas dostane potrebnú pozornosť a že sa jeho otázkam a potrebám budeme naplno venovať.

Máte nejaké príbehy alebo situácie, ktoré vám obzvlášť utkveli v pamäti?

PJ: Spomenula by som napríklad dva príbehy študentov, ktoré pekne ukazujú, aké rozdielne môžu byť ich skúsenosti. Na jednej strane je príbeh študenta z Indie. Na Slovensko prišiel hneď po získaní víz a už v deň príchodu stihol ubytovanie na internátoch na Mlynoch, návštevu fakulty, vybavenie bankového účtu a napokon aj návštevu Welcome Centre. Bolo fascinujúce, že všetko toto zvládol

v jeden deň. My sme mu aj vraveli, že má na to celé 4 mesiace, že nemusel všetko zvládnuť v jeden jediný deň, ale on chcel. Toto je jeden z tých príkladov, keď veci idú hladko, z čoho sa veľmi tešíme. Na druhej strane je príbeh študenta baka-lárskeho stupňa, ktorý mal pred príchodom dlhodobý pobyt v Českej republike. Keď si prišiel vybaviť termín, jeho pobyt už vypršal a začala mu plynúť 90-dňová schengenská lehota. Pri podaní žiadosti na cudzineckej polícii sa zároveň zistilo, že sa predtým zdržiaval v USA viac ako 6 mesiacov, čo znamenalo povinnosť doložiť výpis z registra trestov z USA podľa zákona. Keďže tento dokument nemal a nie je možné ho vybaviť na diaľku, jeho žiadosť bola nekompletná. Napriek opakovaným pokusom sa mu nepodarilo výpis zabezpečiť včas, a preto si nakoniec musel prerušiť štúdium. Tento prípad ukazuje, ako môžu administratívne požiadavky výrazne skomplikovať situáciu, aj keď sa študent snaží postupovať správne.

Ako sa vyrovnávate s napätými situáciami, ktoré prináša vaša práca?

PJ: Najväčšia psychohygiena je asi to, že sme v tom spolu a že sa navzájom rozprávame o prípadoch, ktoré sme riešili, a radíme si, ako postupovať. Situácie sú niekedy komplikované a je tam aj stres, ktorý na nás prenáša druhá strana, obava, či sa nám podarí urobiť pre študenta najviac, ako je možné. Vždy sa ich snažíme upokojiť, nech je tá situácia akákoľvek.

Vysvetlíme im celý proces a navrhujeme možnosti, ako to zvládnuť.

VK: Využívame aj psychologickú poradňu pre zamestnancov univerzity.

ST: Pri práci s ľuďmi je dôležité podporovať sa navzájom a robiť si aj supervízie, aby sme sa navzájom uistili, že postupujeme správne. Často počujeme osobné príbehy ľudí, a potom je aj náročnejšie im poskytnúť negatívnu odozvu alebo riešenie, ktoré nie je v súlade s tým, čo si prajú počuť.

Welcome Centre sa začína podieľať na organizácii podujatí. Môžete ich priblížiť?

PJ: Naši kolegovia z Oddelenia medzinárodných vzťahov RUK už rok prepájajú slovenských aj zahraničných študentov prostredníctvom rôznych aktivít.

ST: Program je pestrý. Vedú obľúbené maľovanie, joga či sebaobrana. Organizujeme turistiku a sviatočné akcie ako maľovanie vajčiek či *Vianoce v rôznych kútoch sveta* (Christmas around the world), ktoré mali skvelý ohlas. Spolupracujeme aj s Erasmus Student Network.

VK: Na univerzite sa deje množstvo zaujímavých vecí. Chceme, aby všetci študenti vedeli, že sú u nás kedykoľvek vítaní bez ohľadu na pôvod.

PJ: Bratislava aj univerzita sú dnes dynamickjšie a otvorenejšie. Chceme, aby sa tu ľudia zo zahraničia cítili dobre a mali motiváciu u nás zostať.

JLF UK: PITVA NA VIRTUÁLNOH STOLE

Ústav anatómie Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine využíva na výučbu moderný virtuálny pitevný stôl – Anatomage Table. Zapojením tejto technologickej novinky do výučby anatómie JLF UK nasleduje aktuálne trendy vo vzdelávaní v medicíne.

Autorka: Zuzana Marčeková
Foto: JLF UK

Ústav anatómie odovzdáva študentom prvé hlboké poznatky o ľudskom tele, jeho stavbe, štruktúrach a vzájomných súvislostiach. Kým klasická výučba prostredníctvom modelov, preparátov a pitiev je neoddeliteľnou súčasťou štúdia, moderné technológie prinášajú inovatívne možnosti.

„Spôsob výučby anatómie na našej fakulte kombinuje osvedčené tradičné metódy s novými nástrojmi. Aj dnes zohrávajú klasické pitvy nezastupiteľnú úlohu pri výučbe študentov medicíny, pretože im poskytujú reálnu skúsenosť s ľudským telom, priestor na detailné skúmanie jednotlivých štruktúr a možnosť rozvíjať manuálne zručnosti. Používanie virtuálneho pitevného stola ponúka nové možnosti interaktívneho štúdia anatómie v 3D priestore,“ informovala docentka Desanka Výbohová, vedúca Ústavu anatómie JLF UK.

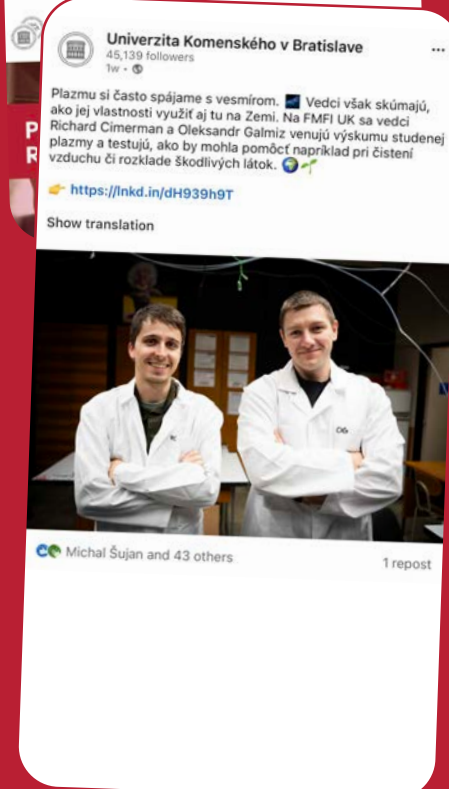
Ako ďalej doplnila, vďaka digitálnym kadáverom vytvoreným na základe skutočných dát CT a MRI môžu študenti skúmať celé telo, kosti, svaly, vnútorné orgány, cievny a nervový systém.

„Virtuálny stôl sa využíva počas praktických a pitevných cvičení, v rámci ktorých môžu študenti študovať ľudské telo systematicky aj topograficky, vytvárať rezy v rôznych anatomických rovinách, odkrývať jednotlivé štruktúry po vrstvách a v neposlednom rade porovnávať fyziologické a patologické nálezy, čím získajú ucelený obraz o anatómii ľudského tela,“ priblížila docentka Výbohová.

Podľa nej sú to práve interaktivita a rýchly prístup k množstvu obrazov reálneho ľudského tela z rôznych pohľadov, vo vrstvách a v rezoch, ktoré robia z virtuálneho pitevného stola výborný doplnok ku klasickej výučbe. „Umožňuje prezentovať štruktúry dynamicky, názorne a prispôbiť výučbu rôznym úrovňam vedomostí – pre pregraduálne vzdelávanie v lekárskech a nelekárskych študijných programoch, ale aj pre postgraduálne vzdelávanie mladých lekárov. Vďaka množstvu inkorporovaných patologických príkladov a prípadových štúdií, teda kauzistik, pomáha rozvíjať klinické myslenie a efektívne zapájať študentov do diskusie,“ dodala vedúca ústavu anatómie.

Kombinácia tradičného a digitálneho prístupu k štúdiu anatómie prináša študentom novú a oveľa atraktívnejšiu formu vzdelávania.

UNIVERZITA V SIETI

Comenius.University

school/comeniusuniversity

Comenius.University

Články z Našej univerzity nájdete aj na: uniba.sk/spravodajsky-portal/nasa-univerzita

OBNOVENÁ PRIF UK: REKONŠTRUKCIE PRINÁŠAJÚ KREATIVITU A ŠTÝL

Text: Vanessa Massayová

Foto: Michal Valentin, archív PriF UK

Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave v posledných rokoch prechádza výraznou premenou. Do rekonštrukcie svojich priestorov investovala niekoľko miliónov eur. Spočiatku renovácie fakulta financovala z projektu ACCORD, neskôr samostatne. Inovácie zasahujú viaceré časti fakulty – od študentských zón až po odborné pracoviská. Fakulta kladie dôraz na to, aby študenti a študentky dostávali čo najviac podnetov na rozvíjanie vedomostí aj mimo prednášok.

Miesta na oddych aj spoluprácu

Zmeny sa výrazne dotkli aj každodenného života študentov. Na fakulte vznikli tematické oddychové zóny, ktoré dopĺňajú vynovené stravovacie priestory s kuchynským vybavením. Jednou z nich je oddychová zóna Botanická záhrada s tropikáriom a jazierkom, kde atmosféru dotvára zvuková kulisa prírody. Na chodbách pribudla aj zóna Mineralógia s inštaláciou banského vozíka. Nové sú aj dve bunky na skupinové samoštúdium – eukaryotická a prokaryotická. Študenti v nich majú k dispozícii tabule, ktoré umožňujú interaktívnu prácu na projektoch.

Nová knižnica ako študijné centrum

Fakulta v roku 2025 pri príležitosti 85. výročia vzniku otvorila Ústrednú knižnicu Regiomontana. Uchováva približne 120 tisíc kníh a zároveň ponúka tri tiché študovne aj priestor na zasadnutia.

Názov nesie podľa astronóma a matematika z 15. storočia Johanna Müllera von Königsberga (Regiomontana), ktorý pôsobil aj na Akademii Istropolitane.

Obnovené chodby aj nové prvky

Rekonštrukcia zasiahla aj infraštruktúru. Fakulta obnovila viac než 50 chodieb a tisíce dverí, pričom na 30 chodbách vymenila aj podlahu.

Zmenou prešlo aj študijné oddelenie. Priestor je koncipovaný v duchu stavebných kameňov života a dopĺňajú ho interaktívne prvky – rotujúci model DNA, laboratórium či veľkoplošná periodická tabuľka s reálnymi chemickými prvkami.

V jeho blízkosti je vystavený aj približne 150 miliónov rokov starý fosílny nález – holeň stegosaura.

Múzeum aj nové špecializované priestory

Fakulta pripravila otvorenie vlastného múzea, ktoré sprístupnila na jar 2026. Návštevníci v ňom nájdu stovky dermoplastických preparátov aj kostier zvierat, dominantou je kostra vráskavca obrovského.

Sprístupnená je aj historická zbierka trofejí grófa Gejzu Andrássyho z roku 1911. Súbežne vznikajú ďalšie priestory – mikrárium s mikroskopickými preparátmi či virtuálna zasadacia fakulty.

Investície pokračujú

Obnova zahŕňa aj modernizáciu bezpečnostného systému a otvorenie ďalšieho vstupu do budovy.

Prebieha aj rekonštrukcia výskumnej stanice v Blatnici.

V najbližšom období sa začne projekt vodozádržných opatrení, ktorý má zlepšiť hospodárenie s dažďovou vodou a upraviť vonkajšie priestory. Súbežne pokračujú rekonštrukcie pracovísk aj budovanie environmentálneho komplexu OIKOS. Fakulta sa ustavične snaží zveľaďovať priestory pre študujúcich aj pracujúcich, aby mohli čerpať inšpiráciu a budovať vzťahy nielen na prednáškach, ale aj na chodbách či pri rozhovoroch v oddychových častiach budovy.

UNIVERZITA KOMENSKÉHO
PŘÍRODOVĚDECKÁ

KÉHO V BRATISLAVE CKÁ FAKULTA

Na Prírodovedeckej fakulte UK nájdete unikátne mikrárium, ktoré prezentuje tisíce mikroskopických preparátov v pôsobivej hre svetla a hudby. Objavíte tu preparáty pásomníc, vší, bĺch, fosílií aj rezov minerálov, odhaľujúcich skrytú krásu mikrosvetu.

Foto: Michal Valentin

MILIÓNOVÝ GRANT PRE PdF UK: PRIPRAVUJEME UČITEĽOV NA ZMENY

Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave (PdF UK) zaznamenala mimoriadny úspech na medzinárodnej úrovni. Ako jediný slovenský zástupca uspela v silnej konkurencii v rámci výzvy dánskej nadácie Villum Fonden. Projekt s názvom **Educators of Change: Building Slovakia's Future Classrooms** získal významnú finančnú podporu, ktorá otvorí dvere inováciám na stredných odborných školách po celom Slovensku.

Pre fakultu nejde len o finančný prínos, ale predovšetkým o potvrdenie správnosti cesty, na ktorú sa vydala. „Je to pre nás veľký úspech a silná motivácia pokračovať v zmenách, ktoré sme na fakulte začali. Vnímame to ako veľkú vzpruhu,“ hovorí Ivan Šiller z Centra inovácií a partnerstiev PdF UK, ktorý projekt spolu s kolegyňou Katarínou Horváthovou Bratovú pripravil. Význam získania tohto grantu potvrdzuje aj dekan PdF UK Katarína Žilková: „Projekt vnímam ako dôležitý krok k tomu, aby sme prípravu budúcich učiteľov ešte viac priblížili realite dnešných škôl. Učiteľia už dnes nevstupujú do stabilného prostredia, ale do sveta, ktorý sa rýchlo mení – technologicky, spoločensky aj hodnotovo. Našou ambíciou je pripravovať učiteľov, ktorí dokážu na tieto zmeny reagovať – ktorí budú tvoriví, reflektívni a schopní viesť žiakov k porozumeniu, nie len k reprodukcii poznatkov. Projekt nám umožní prepojiť univerzitnú prípravu s praxou na školách, vytvárať prostredia, kde sa inovácie skutočne dejú, a realizovať výskum, ktorého výsledky môžu prispieť k systémovým zmenám vo vzdelávaní na Slovensku.“

ÚSPECH V SILNEJ EURÓPSKEJ KONKURENCII

Nadácia rodiny zakladateľa firmy Velux podporuje projekty v krajinách, kde firma pôsobí, vrátane tých stredoeurópskych. Tento rok vyberali z približne 150 žiadostí, z ktorých uspelo len dvanásť. PdF UK je jediným subjektom zo Slovenska, ktorému sa podarilo v tomto kole uspieť. Výška podpory vo výzve sa pohybuje v stovkách tisíc až miliónoch eur, pričom fakulta zvolila realistický rozpočet vo výške 1 051 000 €, ktorý nadácia pokryje v plnej výške.

Samotnému schváleniu predchádzal náročný trojkolový proces, ktorého súčasťou bola aj osobná návšteva programovej koordinátorky z Dánska priamo na fakulte. „Videla naše priestory, rozprávali sme sa o vízii projektu a o mesiac nám oznámili, že sme grant získali,“ doplnila Šiller.

TRI PILIERE NOVÉHO VZDELÁVANIA

Projekt reaguje na prebiehajúcu kurikulumu reformu na Slovensku. Fakulta už akreditovala päť nových študijných programov v rámci učiteľského jadra, ktoré stoja na troch základných pilieroch: charakterové vzdelávanie, inovácie a manažment vo vzdelávaní a praktická pedagogika.

Cieľom je, aby učiteľ nebol len nositeľom poznania, ale lídrom s pevným charakterom a digitálnymi zručnosťami. „Zmena vo svete je neustála, prichádza AI, mení sa globálna situácia. Učiteľ musí byť pripravený na to, že deti, ktoré mu prídu do triedy, budú klásať úplne iné otázky, a musí vedieť čeliť novým výzvam. Musí byť odolný, mať jasné hodnoty a vedieť manažovať triedu ako spoločenstvo rôznych príbehov,“ vysvetľuje Ivan Šiller.

Inšpiráciu autori projektu čerpali zo zahraničných aj domácich vzdelávacích inštitúcií. „Intenzívne spolupracujeme napríklad s profesorom Janom Háblom z Centra rozvoja charakteru v Hradci Králové, ktorý sa spolupodieľal na tvorbe nášho kurikula.“

Z FAKULTY PRIAMO DO TERÉNU: 120 WORKSHOPOV

Ťažiskom projektu je prenos týchto inovácií z univerzitnej pôdy priamo na stredné odborné školy, vrátane pedagogických škôl, konzervatórií a umeleckých škôl. V priebehu 2,5 roka plánuje tím zrealizovať 100 až 120 workshopov po celom Slovensku.

„Budeme veľa chodiť do terénu. Chceme vzdelávať študentov stredných škôl naším novým spôsobom, ale

ponúkame kurzy aj učiteľom a riaditeľom," hovorí Šiller. Workshopy na školách budú zamerané na rozvoj mäkkých zručností a charakterové vzdelávanie. Súčasťou ponuky vo forme online kurzov budú špecializované moduly zamerané na AI a digitálne zručnosti, ktoré pripravujú v spolupráci s externými partnermi. Pre riaditeľov sú pripravené témy ako projektový manažment, riadenie organizácie či budovanie tímu, aby v náročných riadiacich pozíciách nevyhoreli.

„Druhá časť projektu má formu EduLabu, ktorý bude u nás na fakulte v roku 2028. Do Bratislavy pozveme 120 – 150 študentov z celého Slovenska. EduLab bude intenzívny vzdelávací týždeň, počas ktorého sa študentom budú venovať naši pedagógovia a pedagogičky," dodáva Ivan Šiller. Súčasťou projektu bude aj systematický pedagogický výskum. Tím fakulty bude sledovať, aký efekt majú nové kurzy a workshopy na študentov a učiteľov zapojených do programu. Výskum bude kombinovať kvantitatívne metódy (dotazníky a meranie zmien v postojoch a kompetenciách) s kvalitatívnymi metódami, ako sú rozhovory, fókusové skupiny a reflexívne denníky účastníkov. Cieľom je lepšie porozumieť tomu, ako nové pedagogické prístupy

PROJEKT NÁM UMOŽNÍ PREPOJIŤ UNIVERZITNÚ PRÍPRAVU S PRAXOU NA ŠKOLÁCH, VYTVÁRAŤ PROSTREDIA, KDE SA INOVÁCIE SKUTOČNE DEJÚ

ovplyvňujú motiváciu študentov, ich profesijnú identitu a pripravenosť na učiteľské povolanie.

ZAPOJENIE ŠTUDENTSTVA A VÍZIA DO BUDÚCNA

Projekt nie je len pre „vyvolených“ expertov. Fakulta plánuje do asistentských a lektorských pozícií v rámci kurzov pre stredoškolské a stredoškolské zapojiť vlastné študentky a študentov, vďaka čomu získajú neoceniteľnú prax. Konkrétna ponuka pre stredné školy bude zverejnená už v apríli. Hoci hlavná fáza workshopov odštartuje v akademickom roku 2026/2027, prípravy v podobe administratívy a nastavovania spolupráce prebiehajú už dnes. Je to zároveň aj obdobie, v ktorom fakulta zavádza nové učiteľské jadro.

„Nechceme, aby to bol len jednorazový projekt. Veríme, že toto je začiatok dlhodobej spolupráce so strednými školami. Budeme sa ich pýtať, čo potrebujú, a pripravovať kurzy na mieru," uzatvára Šiller s tým, že cieľom je vytvoriť odolnú generáciu pedagógov a pedagogičiek, ktorí dokážu ustáť zmeny 21. storočia a sú schopní neustále aktualizovať svoje vedomosti.

HISTORICKÝ MÍLNIK: ŠTUDENT FMFI UK PRVÝM SLOVENSKÝM LAUREÁTOM CENY PRO SCIENTIA

Text: Vanessa Massayová

Foto: Michal Valentin

Benedek Bukor je doktorandom na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Koncom novembra si v historickej aule Maďarskej akadémie vied v Budapešti prevzal Zlatú medailu Pro Scientia, najprestížnejšie študentské vedecké ocenenie v Maďarsku. Udelili mu ju v spoločnej sekcii Fyzika, geografia a matematika. Stal sa vôbec prvým laureátom zo slovenskej vysokej školy.

Mohli by ste nám na úvod povedať viac o tomto ocenení?

Ocenenie Pro Scientia mi udelila Maďarská národná študentská asociácia a Maďarská akadémia vied. Maďarská národná študentská asociácia organizuje každý druhý rok Maďarskú národnú študentskú konferenciu, ktorá vznikla v roku 1955 a pokrýva všetky vedné oblasti od lekárstva cez vojenské vedy až po dejiny umenia. Jej štatút je zakotvený aj v maďarskom zákone o talentovanosti vo vysokoškolskom vzdelávaní. Vlani sa na tejto konferencii zúčastnilo 5 131 vedcov a vedkýň.

Ocenenie Pro Scientia sa udeľuje 50 uchádzačom, ktorých vyberie osobitná komisia. Pri rozhodnutí komisia berie do úvahy nielen výsledky zo študentsko-vedeckých konferencií, ale aj všetky ďalšie vedecké aktivity ako prednášky na medzinárodných konferenciách a na seminároch, publikácie, znalosť cudzích jazykov či výsledky všetkých vysokoškolských skúšok.

Ako by ste porovnali podporu vysokoškolských talentov v Maďarsku a na Slovensku?

V Maďarsku to funguje tak, že už v prvom ročníku, keď študenti nastúpia na univerzitu, sa môžu prihlásiť do vedeckého tímu a začať pracovať na nejakom výskume. Samozrejme, najprv riešia jednoduchšie otázky, ale už od začiatku spolupracujú so svojim školiteľom. Od počiatku majú teda podporu v napredovaní vo vedeckej kariére. Ocenenie Pro Scientia vyjadruje uznanie práve tejto spolupráci a progresu v oblasti vedy. Na Slovensku si však školiteľa hľadáme až pri písaní záverečnej práce.

Začínali ste štúdium najprv v Maďarsku alebo bola prvou zastávkou FMFI UK?

Nie, akonáhle som zmaturoval na maďarskom gymnáziu v Komárne, rovno som prišiel do Bratislavy na Fakultu matematiky, fyziky a informatiky UK.

Vždy ste chceli študovať fyziku?

Už na strednej škole som absolvoval skoro každú súťaž aj z matematiky, aj z fyziky, aj v Maďarsku, aj na Slovensku. Hlavne sa mi páčili prístupy mojich stredoškolských profesoriek matematiky a fyziky, s ktorými bola naozaj radosť spolupracovať. Tá pokora, zápal pre vec a prezentácia vedomostí ma uchvátili. Tabuľa na ich hodinách vyzerala vždy krásne farebne s dokonale organizovanými výpočtami, mal som pocit, že vnímali matematiku a fyziku takmer ako umenie. Dokonca som často ani nestíhal klásť

doplňujúce otázky, lebo samy od seba vedeli, čo by nás ešte mohlo zaujímať alebo mátať, a tak nám to hneď aj vysvetľovali. Vždy som sa veľmi tešil na tieto hodiny, preto ma to prirodzene ťahalo aj vo voľnom čase na takto orientované krúžky. Postupne sme prešli zo vzťahu učiteľ – žiak do kolegiálneho vzťahu.

Zaoberali ste sa teda fyzikou a matematikou aj vo voľnom čase?

Áno, keď som sa chystal na olympiády z fyziky, z matematiky, na spomínané súťaže. Potom, keď som sa rozhodoval, aký odbor ísť študovať, nastala dilema. Keby som išiel študovať matematiku, tak by som sa s fyzikou musel rozlúčiť. Keby som však išiel študovať fyziku, tá je predsa plná matematických rovníc a výpočtov. Takže bolo rozhodnuté.

Rozprávame sa o zložitosti výpočtov a odchýlkach, ale ešte sme nespomenuli, akej konkrétnej problematike sa venujete.

Téma, na ktorej pracujem, je kvantová štruktúra časopriestoru. Ide o to, že dnešná teoretická fyzika stojí akoby na dvoch rôznych teóriách. Jedna teória je kvantová mechanika a druhá je teória relativity. Kvantová teória opisuje, ako vyzerajú atómy, čo sa deje pri experimentoch v časticových urýchľovačoch. Je to najpresnejšia teória fyziky v zmysle,

že je najviac zhodná s výsledkami experimentu.

Potom je tu teória relativity, ktorá opisuje pohyby vo vesmíre. Tá tiež dáva vynikajúce experimentálne výsledky. Problém je v tom, že matematický opis kvantovej mechaniky a matematický opis teórie relativity sú nekompatibilné. A to, na čom my pracujeme, je hľadanie stôp spoločného jazyka, aby sme vedeli raz zjednotiť tieto dve teórie do jedného opisu sveta.

Čo vás na vašej práci okrem samotného cieľa výskumu najviac motivuje?

Určite to je nadšenie, keď sa mi niečo podarí zistiť, vypočítať, objaviť. Druhá vec, ktorá ma motivuje, sú termíny. Potrebujem vedieť, čo dokedy treba napísať, vypočítať, odovzdať, aby ma to hnalo do práce. Nemôžeme vynechať ani to, že sa vo vede neustále niečo musíme učiť, je to celoživotný proces. Aj pred každým novým výpočtom si musím sadnúť k literatúre a všetko si naštudovať.

Aký máte názor na narastajúci trend spochybňovania práce vedeckej komunity v očiach verejnosti?

Veľmi ma to mrzí, samozrejme. Rád by som podotkol, respektíve vysvetlil, že ak vedecká komunita niečo komunikuje smerom k verejnosti, sú za tým mesiace tvrdej práce, ktorú po sebe vzájomne kontrolujú niekoľkí výskumníci pre overenie správnosti.

Takisto sme už spomínali, že je stále viac „influencerov a influenceriek“ z oblasti vedy, ktorí sa snažia približovať vedu ľuďom na sociálnych sieťach, aby si tieto rôzne svety našli k sebe cestu. Našou úlohou je informáciu odovzdať, a to, či ju niekto prijme a ako ju prijme, už nie je v našich rukách.

Na záver by ste mohli skúsiť inšpirovať budúcich študujúcich, ktorí sa možno nevedia úplne rozhodnúť, či sa vydať na vedeckú dráhu. Čo odporúčate robiť, ak sa napríklad chce niekto prihlásiť na FMFI UK, ale váha, či na to má?

Čo by som poradil? Asi to, že ak niekto má tušenie, alebo ho láka veda, nech vyskúša akúkoľvek študentskú súťaž, konferenciu, olympiádu. Tam si overí, či sa v tom cíti doma, alebo nie. To je najlepší spôsob, ako nájsť to, v čom sme dobrí alebo na čo je náš mozog nastavený. Samozrejme, ak už sa rozhodnem pre vedu alebo teda ísť ju študovať, netreba podceňovať ani prípravu. Aby sa potom nestalo, že sa niekto zľakne, keď zistí, že to už je trochu zložitejšie ako stredoškolské rovnice. Ale to platí pre akýkoľvek odbor.

KEĎ SA ŠTAHUJE UNIVERZITA

Leto v roku 1936 bolo pre dve fakulty našej univerzity náročné. Filozofická a právnická fakulta a aj rektorát sa z rôznych priestorov po meste sťahovali do novostavby na Šafárikovom námestí. Rozdelenie budovy medzi fakulty spred 90 rokov v podstate funguje dodnes.

Univerzita Komenského od svojho založenia v roku 1919 bojovala s priestorovými problémami. Prvé budovy prevzala po krátko fungujúcej Alžbetínskej univerzite. Dekanát lekárskej fakulty sa usídlil v Aspremontovom letnom paláci v dnešnej Medickej záhrade, rektorát, právnická a filozofická fakulta v budove na Kapitulskej ulici.

Ako sa univerzita a jej fakulty postupne rozvíjali, priestory predstavovali jeden z najpálčivejších problémov.

Na Kapitulskej ulici právnická fakulta postupne obsadila viacero budov, vznikla tam aj prvá aula. Filozofická fakulta mala učebne, knižnice a ústavy v štyroch budovách po meste.

Škole veľmi chýbali vlastné priestory.

Jej predstavitelia sa o ne od začiatku snažili bojovať, pravidelne žiadali vládu

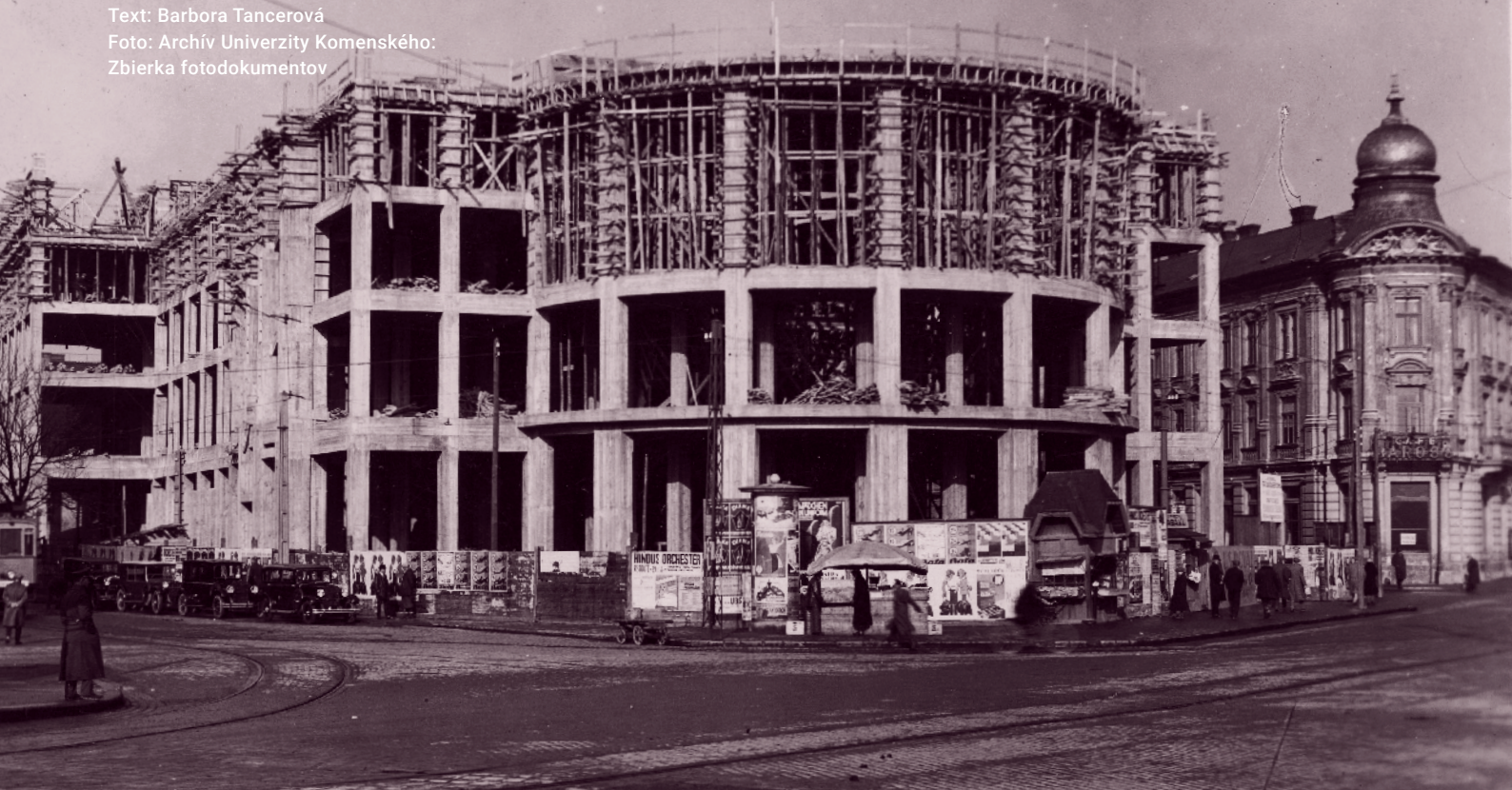
v Prahe o pridelenie financií. V 20. rokoch univerzita získala pomerne rozsiahle pozemky na Lafranconi, kde vyrástol moderný internát (dnes budova FTVŠ UK).

Na voľných plochách sa plánovali ďalšie univerzitné budovy pre rektorát, lekársku, právnickú aj filozofickú fakultu, športoviská aj kliniky, čím by vznikol celý kampus. Sľubne sa rozvíjajúce plány stopla svetová hospodárska kríza.

Československý štát nevládal financovať plánovanú výstavbu univerzít v Prahe, Brne aj v Bratislave.

Text: Barbora Tancerová
Foto: Archív Univerzity Komenského:
Zbierka fotodokumentov

LOBING ZA BUDOVU

V dvadsiatych rokoch štát na výhodnom mieste v centre mesta, na mieste zbúraných obytných budov, hostinca a potravinárskeho daňového úradu, začal stavať veľkú budovu tzv. štátneho obilného paláca. Zavedením štátneho obilného monopolu sa však veľká časť budovy plánovanej pre obilnú burzu uvoľnila. Predstavitelia univerzity sa koncom roku 1934 rozhodli, že štát požiadať o priestory takmer dokončenej budovy pre potreby univerzity. Hoci sa ťažko vzdávali myšlienky nového kampusu na Lafranconi, prevládol nakoniec pragmatizmus – radšej nečakať na kompletný kampus, ale riešiť problém aspoň čiastočne tým, čo bolo k dispozícii. Vtedajší rektor Antonín Kolář začal rokovať s politikmi z rôznych strán vtedajšieho politického spektra, apeloval najmä na tých, ktorí pochádzali zo Slovenska, ako boli minister spravodlivosti Ivan Dérer, minister poľnohospodárstva Milan Hodža a bývalý minister školstva Anton Štefánek. Intervenoval však aj u vtedajšieho ministra školstva Jana Krčmára, predsedu vlády Jana Malypetra či krajinského prezidenta Jozefa Országha. Rokovania boli úspešné, v roku 1935 štát rozhodol, že budova obilného paláca sa pred dokončením upraví tak, aby slúžila univerzite. Zmeny urobil autor pôvodného návrhu, architekt František Krupka.

Do projektu zakomponoval novú reprezentatívnu aulu pre akademické zhromaždenia a slávnosti. Práve tá zdržala úplné dokončenie stavby. Kým väčšina miestností bola hotová už v roku 1936, na dokončenie auly sa čakalo do roku 1937. Oficiálne bola budova slávnostne otvorená 11. marca 1937, aula potom 21. apríla 1937. V ten deň v nej univerzita udelila čestný doktorát prezidentovi Československa Edvardovi Benešovi.

ROZDELENIE POSCHODÍ

Univerzitným predstaviteľom bolo od začiatku jasné, že obilný palác nie je riešením pre lekársku fakultu, ale pomôže právnickej a filozofickej. Tie sa museli o budovu rozdeliť. Už na zasadnutí Akademického senátu Právnickej fakulty UK v marci 1935 jej predstavitelia navrhli, aby „*právnické fakultě (byla) přidělena pevně I., II., a III. poschodí, a filosofické pak poschodí IV. a V.*“ Toto rozdelenie v zásade pretrvalo do dnešných dní. Právnická fakulta je na prvých troch poschodiach, na štvrtom sú dodnes historici, filozofi a sociológovia. V júni 1936 rektor oznámil dekanom oboch fakúlt, že sa majú sťahovať do novej budovy ešte pred prázdninami a uvoľniť doterajšie priestory na Kapitulskej ulici pre rímsko-katolícku bohosloveckú fakultu, založenú rok predtým. Predstavitelia fakúlt skúšali protestovať, argumentovali tým,

že „*nová budova jest dosud nehotová budova*“. Napriek tomu sa sťahovanie začalo a v školskom roku 1936/1937 sa vyučovalo už v novostavbe na Šafárikovom námestí.

V suteréne budovy sa pôvodne mal nachádzať krajinský archív, čoskoro však došlo k zmene rozhodnutia, pretože archívu by „*v suterénu hrozila zkáza v případe zátopy*“. Miestnosti tam dostali študentské spolky. V októbri 1936 previezli z Kapitulskej aj súsošie Jana Amosa Komenského od sochára Františka Bílka.

ČAKANIE NA PRÍSTAVBU

Hneď ako sa začalo uvažovať o prebratí obilného paláca univerzitou, bolo jasné, že bude potrebné ho rozšíriť o prístavbu, do ktorej mala prejsť celá právnická fakulta, rektorát a knižnica. František Krupka už pred 2. svetovou vojnou túto prístavbu aj nakreslil. K realizácii došlo však až o 40 rokov neskôr a postavili ju v modernom štýle podľa návrhu Vladimíra Karfíka a kolektívu.

Spracované podľa:
Csáder, Viliam: Sídla Právnickej fakulty Univerzity Komenského.
In: Vlková, Eva (Ed.)
Právnicki na Univerzite Komenského v Bratislave. 85 rokov činnosti Právnickej fakulty (1921 – 2006).

ĽUBOMÍR BAJANÍK: NOVINÁRI A VEDCI BY SI MALI LEPŠIE ROZUMIEŤ

Ľubomír Bajaník sa na obrazovke verejnoprávnej televízie objavuje už 30 rokov. Začínal ako externý hlásateľ, už štvrťstoročie je interným redaktorom a moderátorom spravodajstva a publicistických relácií. O svoje dlhoročné profesionálne skúsenosti sa dnes delí so študentmi Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, ktorej je sám absolventom.

Text: Barbora Tancerová
Foto: Michal Valentin

Čo zavážilo pri vašom rozhodovaní o vysokoškolskom štúdiu? Na filozofickej fakulte ste vyštudovali anglický jazyk a históriu.

Filozofická fakulta bola jednou z mojich volieb na strednej škole, ale nie jedinou. Možno to niekoho prekvapí, ale rozmýšľal som nielen nad humanitnými a spoločenskými vedami, zaujímali ma aj biológia alebo chémia. Ale napokon zvíťazila história. Mal som okolo seba aj v rodine ľudí, ktorí sa zaoberali históriou, vždy ma zaujímali knihy o dejinách. Na začiatku štúdia som si myslel, že sa budem viac zaoberať anglistikou a amerikanistikou, ale napokon som prepadol histórii a aj som ňou končil. Nikdy som neľutoval, že som išiel študovať túto aprobáciu, napriek tomu, že to bolo veľmi náročné štúdium.

V mladosti ste sa venovali recitovaniu a moderovaniu, do kontaktu s televíziou ste sa dostali už počas štúdia. Ako k tomu došlo?

Cez konkurz. Brat videl na televíznej obrazovke, že Slovenská televízia robí konkurz na externého hlásateľa, tak som sa prihlásil – alebo skôr on ma prihlásil. Bol to veľký konkurz, vyberali nás spomedzi asi 300 ľudí. Vybrali ma po kamerových skúškach a bol som hodený do vody.

Televízia sa po štúdiu stala vašim hlavným pracovným prostredím.

Hlásateľstvo som spočiatku bral len ako prácu popri štúdiu, externe zopár služieb mesačne, aby som si privyrobil. Ale televíznu prácu som si veľmi obľúbil. Snažil som sa preniknúť do jej tajov, zaujímala ma aj technická zložka, takzvané črevá, srdce a mozog televízie, práca technikov a dramaturgov. Neskôr som sa popri hlásateľstve dostal k pozícii vedúceho vysielacej zmeny. Znamenalo to, že som bol celý deň od rána do večera zodpovedný za to, čo sa v ten deň odvysiela, sledoval som radenie programov, strážil načasovanie... V roku 2001 som dostal ponuku od spravodajstva, tvorili sa nové tímy. Aj som váhal, či do toho ísť, ale v konečnom dôsledku som dobre urobil, lebo o pár rokov boli hlásateľia zrušení a ja som zostal v spravodajstve. Bol som redaktorom zahraničného spravodajstva a potom som dostal ponuku moderovať správy. Tam som plus-mínus dodnes.

Stihate ešte aj dnes pripravovať vlastné materiály do spravodajstva?

Veľmi nie, akurát ak sú nejaké zahraničné cesty, z ktorých robím reportáže, alebo špecializované udalosti. Napríklad na prvé výročie ruskej invázie na Ukrajinu som robil niekoľko rozhovorov s kolegami, s ktorými mám kontakty v Poľsku. Ale väčšia časť mojej práce v spravodajstve spočíva práve v príprave moderovania, a to nielen správ, ale aj iných formátov, napríklad ak sa dejú mimoriadne udalosti. Pri návšteve pápeža Františka v roku 2021 sme s kolegami pripravovali štvordňové vysielanie. To bola jedna z mojich najväčších moderátorských výziev – štyri dni moderovať, komentovať, byť sprievodcom počas všetkých prenosov z udalostí.

Dlhé roky sa tiež venujete televíznej publicistike, ste tvárou relácie SK Dejiny, ktorá sa vysiela od roku 2017. Oslovili vás aj preto, lebo ste vyštudovaný historik?

Tvorcovia o mne vedeli, že mám rád dejiny, preto ma oslovili, keď skúšali moderátorov, a sadli sme si. Momentálne sme vynikajúci tím ľudí, ktorí reláciu tvoria, ťaháme to spolu už dlho a dá sa povedať, že takáto stálosť tímu je v tomto prostredí veľmi zriedkavá. Chodíme do rôznych regiónov, na rôzne miesta, oslovujeme odborníkov, je to kreatívna práca.

Za SK Dejiny ste dostali cenu za popularizáciu vedy od Predsedníctva SAV. Myslíte si, že vedci a výskumníci robia dosť pre popularizáciu vedy? Čo by jej pomohlo?

Zlepšuje sa to, odbornícky a odborníci z mnohých oblastí pochopili, že

propagácia je dôležitá. V dejinách, kde to poznáme najlepšie, sa to zlepšilo výrazne. Historici sú ochotní chodiť do relácií, rozprávať. Dávnejšie sa mnohí na to necítili alebo mali ostych, dokonca sa obávali odsúdenia kolegov: „Aha, on sa zase vytráča v televízii.“ Toto sa už výrazne mení. Pomohlo by zlepšiť kontakty medzi novinármi a odborníkmi a vzájomné pochopenie štýlu práce. Keď reportéri robia reportáž, potrebujú odpoveď rýchlo, najlepšie okamžite. Bolo by dobré, keby mali odborníci nejaký komunikačný tréning, mnohé veci sa dajú naučiť, napríklad ako lepšie sformulovať myšlienku. Ale zároveň, ak za akademikom, ktorý sa témou zaoberá roky, príde novinár a povie: „Povedzte nám dve vety o slovenskom štáte,“ je to zle položená novinárska otázka. Novinár musí vedieť, ako sa správne pýtať. Študentov vediem k tomu, aby si budovali osobný kontakt s odborníkmi. A aby sa obzerali aj po svojej alma mater – na filozofickej fakulte máme odborníkov z mnohých oblastí, viacerých vidím v médiách, čomu som veľmi rád, lebo humanitné a spoločenské vedné disciplíny sú pre spoločnosť dôležité. Pomáhajú nám v spoznávaní samých seba ako ľudských bytostí – kto sme, čo sú naše korene, čo prežívame v súčasnosti, čo bude v budúcnosti.

Moderovali ste tiež niekoľko ročníkov ESET Science Award, kde ste mali vedcov z takzvaných STEM odborov a medicíny vráťate nositeľov Nobelových cien.

Pri moderovaní týchto spoločenských udalostí je to rôzne, niektoré majú svojich kvalitných scenáristov, pri iných si scenár píše moderátor. V prípade týchto galavečrov som vždy mal skvelý scenár. Ale študoval som si príbehy jednotlivých vedcov, stretli sme sa predtým, takže potom už pri prenose človek vie, ako reagovať.

Momentálne sledujeme výraznú zmenu v percepčii médií a zdrojov informácií. Aká je budúcnosť žurnalistiky a výchovy budúcich novinárov?

Odborne tomu hovoríme dežurnalizácia, čo je jeden z pojmov, ktorý priniesla docentka Anna Sámelová z našej katedry. Dejiny nás učia, že vždy, keď prišla nejaká technologická novinka, všetci si mysleli, že tie predchádzajúce zahynú. Ale ony zvyčajne začali fungovať vedľa seba, naučili sa koexistovať – popri televízii nezanikol film, len sa transformoval. Dnes je tu internet, streamovacie služby a podcasty, transformovať sa musia televízia a rozhlas. Budúcnosť lineárnej televízie je spravodajstvo a šport, ostatné si môžete pozrieť na predplatených službách. Televízie to

už pochopili, v podstate sa televízia vracia k svojim základom, k sile živého vysielania.

Veľa sa diskutuje o tom, aká má byť žurnalistika – čo to je objektivita, vyváženosť, či má mať žurnalista právo na svoj názor, alebo je len kanálom, ktorým prejdú informácie.

Naozajstný novinár má podľa mňa byť vzdelaným inteligentným sprievodcom záľahou informácií, ktorá sa dnes na nás valí. Žurnalistika nie je len spravodajstvo, v ňom sa uplatňujú základné princípy vyváženosti, nestrannosti, objektivitu, má sa hľadať pravda. Ľudia by mali pochopiť – a o tom by mala byť mediálna výchova – že žurnalistika je omnoho širšia, patria do nej aj komentáre, glosy, fejtóny, rôzne žánre, ktoré môžu byť aj vtipné, aj sarkastické. Tieto druhy publicistickej žurnalistiky boli v minulosti veľmi silné, dnes vidíme ich návrat a majú svoju budúcnosť. Som tiež presvedčený, že novinári by sa mali opäť vrátiť medzi ľudí, pýtať sa ich, zaujímať sa o nich, nerobiť žurnalistiku len od počítača – pokiaľ teda nerobia napríklad dátovú žurnalistiku, čo je jedna jej dôležitá súčasť. Jednoducho, aby sme my novinári neboli akísi horenosi, ale aby sme vedeli počúvať, pochopiť ľudí a ich problémy. A k tomu je potrebné vzdelanie.

Akí sú vaši študenti?

Výborní! Prichádzajú k nám rozhladení mladí ľudia, ochotní počúvať. Samozrejme, počas štúdia majú svoje fázy, ale som veľmi spokojný s tým, ako premýšľajú o spoločnosti, čo ich samých zaujíma. Máme tu ľudí, ktorí citlivo vnímajú svet, prežívajú veci, a ja ich prežívam spolu s nimi, niekedy až príliš. Som rád, že naša škola pre nich vytvára bezpečné a príjemné prostredie, čo je podľa mňa tiež jednou z jej hlavných funkcií. Všímam si zároveň, že táto generácia si veľmi cení voľný čas. Je to pre nich niekedy väčšia hodnota ako výplata. Toto je možno komplikácia pre budúce redakcie, pretože životný štýl v spravodajstve je nastavený tak, že neexistuje víkend, sviatky, žiadne od ôsmej do šestnástej... Je to do istej miery rehoľa a nie každý je ochotný takto pracovať.

Čo vás teda pri tom dokáže držať už roky?

Toho, kto sa na túto prácu dá, na konci dňa čaká pestrý život. Každý deň v práci je iný a to je veľká pridaná hodnota. Sú situácie, v ktorých novinár dokáže pomôcť vyriešiť nejaký problém, alebo nakrúti dobrú reláciu o niečom zaujímavom... vtedy prichádza pocit dobre vykonanej práce.

ŠTÚDIUM NA „MATFYZE“ MI ZMENILO ŽIVOT

Gabriela Castillo pochádza z Ekvádoru a vďaka štipendiu Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky študovala biofyziku na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave (FMFI UK). Dnes pracuje v oblasti klinického výskumu a zároveň pomáha prepájať mladé vedecké talenty zo Slovenska a rodného Ekvádoru, pričom zdôrazňuje dôležitosť odvahy a medzinárodných príležitostí.

Ako ste sa dostali na štúdium na FMFI UK?

V Ekvádore som vyštudovala fyziku, no tamajší systém neumožňoval rozširujúce štúdium v tejto oblasti. Preto som sa rozhodla uchádzať o štipendium v Európe. Podarilo sa mi ho získať na Slovensku, ktoré mi umožnilo pokračovať v štúdiu práve na FMFI UK. Prvý rok som venovala intenzívnej výučbe slovenského jazyka, vrátane základov matematiky, fyziky a chémie, čo bolo náročné, no zároveň veľmi dôležité pre úspešné začlenenie sa do štúdia. Potom som úspešne splnila prijímacie podmienky a začala študovať biofyziku. Štipendium som získala na magisterské štúdium. Neskôr som sa rozhodla pokračovať v doktorandskom štúdiu práve s podporou medzinárodných projektov, do ktorých bola fakulta zapojená.

Čím si vás tento študijný program získal?

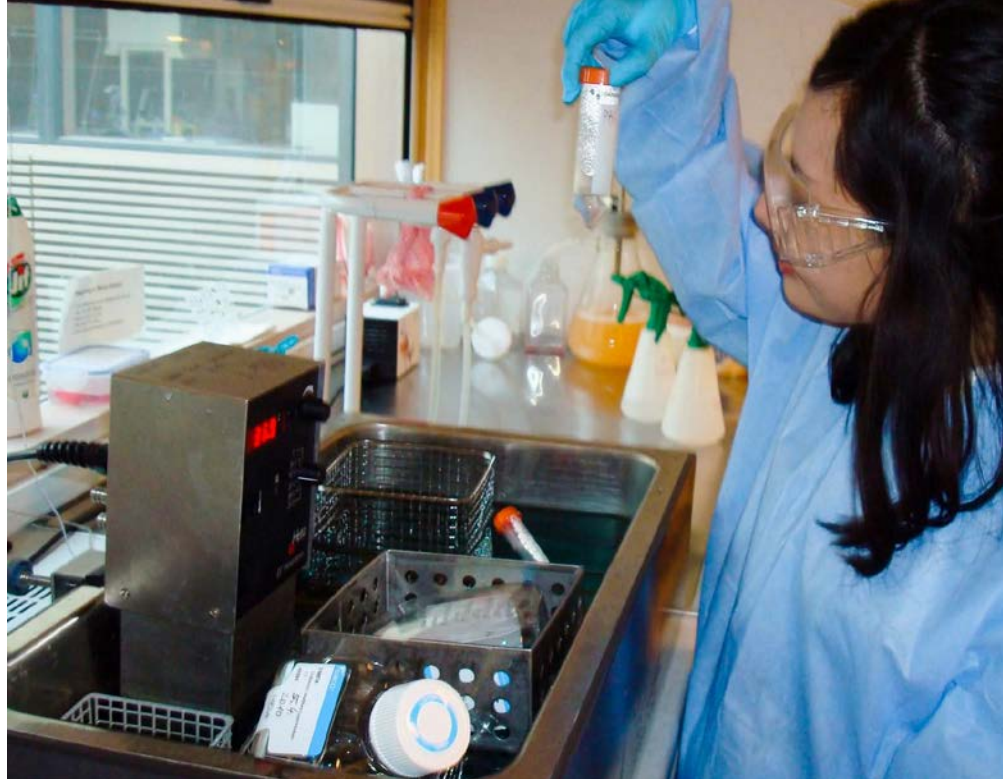
Vždy ma zaujímala fyzika, no chcela som ju zapojiť do biológie a medicíny, čo v Ekvádore nebolo na vysokej škole možné. Štúdium biofyziky mi umožnilo prepojiť fyzikálne princípy so štúdiom živých organizmov, čo považujem za neuveriteľne zaujímavé a perspektívne.

Ako ste zvládli adaptáciu na nový jazyk a prostredie?

Spočiatku to bolo náročné najmä preto, že som bola jedinou zahraničnou študentkou v malej skupine prevažne slovenských študentiek. Jazyková bariéra výrazne sťažovala komunikáciu, no pedagógovia mi vyšli v ústrety a vždy mi ochotne vysvetľovali, keď som niečomu nerozumela. Po čase som túto bariéru prekonala a slovenčinu som zvládla dostatočne na to, aby som mohla plnohodnotne študovať.

Ako ste si zvykali na slovenskú kultúru a každodenný život? Prekvapilo vás niečo?

Keď som prvýkrát prišla na Slovensko, veľmi sa mi zapáčil slovenský jazyk a myslím si, že práve tento prvý dojem mi pomohol učiť sa ho vytrvalo, hoci sa mi to na začiatku zdalo takmer nemožné. Počas adaptácie bolo pre mňa náročné najmä jedlo. Dodnes si úplne neviem zvyknúť na to, že niektoré potraviny sú dostupné len v určitom ročnom období, a chýba mi pestrosť ovocia a zeleniny, na ktorú som zvyknutá z Ekvádoru. Zároveň som však objavila chute, o ktorých u nás doma takmer nikto netuší, napríklad zmrzlinu z bieleho maku či šípkový lekvár. Chýba mi aj more a každodenné teplo slnka, ale vyvažujú to výrazné ročné obdobia, vďaka ktorým si tu na Slovensku

oveľa viac uvedomujem rytmus života a neustále zmeny. Paradoxne, práve nedostatok slnka ma naučil byť viac prítomná v každodennosti – veľmi si vážim rozkvitnutie každého okamihu a som vďačná, že ho môžem prežívať.

Akým výskumným projektom ste sa venovali počas doktorandského štúdia?

Zúčastnila som sa viacerých medzinárodných projektov. V Nórsku sme pracovali na vývoji biosenzorov založených na aptaméroch, čo sú krátke sekvencie DNA schopné rozpoznávať špecifické molekuly, napríklad rakovinové bunky. Spolupracovala som aj s univerzitami v Taliansku, Francúzsku a Maďarsku na detekcii kontaminantov v potravinách a pri vývoji diagnostických zariadení pre Alzheimerovu chorobu.

Čo ste robili po ukončení doktorandského štúdia?

Po doktoráte som chvíľu pôsobila ako výskumná asistentka na univerzite, kde som pomáhala študentom s rôznymi projektmi vrátane vývoja nanopartikul z pomarančových šupiek. Neskôr som sa rozhodla prejsť do sektora priemyselného výskumu, pretože som potrebovala stabilnejšie pracovné podmienky a chcela som sa usadiť na Slovensku. Momentálne pracujem pre medzinárodnú spoločnosť, ktorá sa zaoberá klinickým výskumom liekov na zriedkavé genetické ochorenia. Mojou úlohou je analyzovať klinické dáta a prispievať k vývoju liečiv pre detských pacientov a neurologických pacientov.

Zostávate naďalej v kontakte so svojou almou mater?

Áno, aktívne pomáhám propagovať štipendia a príležitosti pre študentov z Južnej Ameriky, najmä z Ekvádoru, aby mali podobné možnosti ako ja. Momentálne na FMFI UK študuje už jedna ekvádorská študentka a ďalší by mal čoskoro začať, čo je dôkazom rastúcej spolupráce medzi našimi krajinami. Spolupracujem aj na výskumných projektoch spájajúcich slovenské a ekvádorské univerzity, napríklad na vývoji nanopartikul z miestnych rastlín. Rada sa zúčastňujem konferencií a pomáham mladým výskumníkom s prípravou na zahraničné študijné pobyty.

Ako spätne hodnotíte štúdium na Univerzite Komenského?

Štúdium na FMFI UK pre mňa znamenalo veľkú zmenu v živote. Už dávno som snívala o tom, že spoznám svet mimo svojho domova a táto príležitosť mi to umožnila. Získala som tu nielen kvalitné vzdelanie, ale aj skúsenosti so zvládaním prekážok, spoznala som ľudí z rôznych krajín a nadviazala kontakty, ktoré sú pre mňa dodnes veľmi dôležité. Okrem vedy som sa naučila prepájať svoje záujmy so spoločenskými a environmentálnymi projektmi. Medzi ne patrí podpora biodiverzity v Amazónii či pomoc domorodým komunitám. Bol to odvážny krok, ktorý mi otvoril mnoho dverí a výrazne ovplyvnil môj profesijný aj osobný život.

ZO SKÚŠKY NA KONCERT, Z PLESU NA ŠTÁTNICE: MEDICI Z MARTINA NAŠLI ZÁĽUBU V UMENÍ

Študentská kapela Musica Accessoria z JLF v Martine dokazuje, že aj popri náročnom štúdiu medicíny sa dá tvoriť, hrať a baviť ľudí. Zoskupenie v zložení: Aneta Krchňavá (spev), Adam Duchovič (spev a gitara), Valér Kuffa (klavír), Adrián Kňazovický (basová gitara), Martin Rehák (elektrická gitara) a Samuel Majerčák (bicie) – vzniklo pôvodne ako jednorazový projekt na beániu. Dnes kapela pravidelne vystupuje na plesoch, fakultných aj verejných akciách. Hudba im pomáha odreagovať sa od štúdia a svojimi vystúpeniami vytvárajú nezabudnuteľnú atmosféru.

**Spojila vás hudba alebo škola?
Mali ste hudobné ambície ešte pred nástupom na medicínu?**

Adrián: V našom prípade to bola kombinácia oboch faktorov. Pred tromi rokmi nás oslovil vedúci ročníka, ktorý vedel, že ja a Valér hráme. Poprosil nás, aby sme vytvorili kapelu na medicínske beanie – ples, ktorý organizujú tretiaci. Chcel, aby sme pripravili hudobné číslo na toto podujatie. Postupne sa k nám pridali Adam a Samo a spoločne sme odohrali náš prvý koncert. Keďže zaznamenal veľký ohlas, rozhodli sme sa pokračovať a v nasledujúcom roku prišli Maťo a neskôr Aneta. Z jednorazového vystúpenia vznikla kapela, ktorá funguje dodnes.

Valér: Viacerí z nás sa hudbe venovali už pred nástupom na medicínu – či už v menších kapelách, alebo na ZUŠ. Keď sme zistili, že máme podobný hudobný vkus a chuť spolu hrať, založenie kapely bolo prirodzeným nasledujúcim krokom. Hudbou sme sa nechceli živiť. Zvolili sme si medicínu, no hudba bola vždy dôležitou súčasťou našich životov. Vďaka kapele si ju vieme zachovať aj popri štúdiu.

Aký žáner najčastejšie hráte?

Aneta: Najčastejšie sa pohybujeme v žánri pop-rocku. Tento štýl nám prirodzene sedí a zároveň funguje aj na študentských akciách, plesoch či spoločenských podujatiach. Snažíme sa vyberať skladby, ktoré ľudia poznajú a ktoré majú energiu, aby si ich publikum mohlo zaspievať spolu s nami.

Skúšate tvoriť aj niečo vlastné?

Martin: Áno, máme aj vlastnú tvorbu. Zložil som niekoľko pesničiek a jednu z nich sme už zaradili do repertoáru.

Kde a ako často skúšate?

Adam: Skúšky sa musia prispôbovať rozvrhu a povinnostiam na fakulte. Veľkou výhodou je, že môžeme skúšať priamo vo fakultných priestoroch, takže zostávame v prostredí, ktoré je pre nás prirodzené. Frekvencia skúšok je rôzna – niekedy sa stretneme viackrát, najmä pred väčším vystúpením, inokedy je to náročnejšie pre skúškové obdobie. Napriek tomu udržiavame pravidelný kontakt s hudbou, aby sme boli vždy pripravení na koncert.

Pomáha vám hudba zvládať stres zo skúšok?

Samuel: Jednoznačne áno. Medicína je náročné štúdium a každý z nás občas potrebuje oddych od kníh. Hudba je ventil, ktorý nám pomáha odreagovať sa a na chvíľu myslieť na niečo úplne iné. Dokonca sa už stalo, že sme mali vystúpenie len pár dní pred štátnicami. Práve vtedy nám hranie pomohlo uvoľniť sa a nabrať novú energiu. Po koncerte sa človek vracia k učeniu s oveľa čistejšou hlavou.

Kto z vás je najväčší perfekcionista?

Valér: Pravdepodobne náš gitarista Maťo Rehák. Má veľmi citlivé ucho na detaily a často upozorňuje na drobnosti, ktoré by iným unikli. Vďaka tomu kapela

funguje lepšie, pretože nás to núti napredovať a snažiť sa, aby každé vystúpenie bolo čo najlepšie.

Kto najčastejšie meškáva na skúšku?

Adrián: Každá kapela má niekoho, kto občas príde neskôr, a ani my nie sme výnimkou. U nás je to najčastejšie Adam. Väčšinou za to môže škola alebo iné povinnosti, takže to berieme skôr s humorom.

Stalo sa vám niekedy, že ste po skúške išli rovno na koncert?

Adam: Áno, stalo sa to viackrát. Ako študenti medicíny máme často veľmi nabitý program, takže sa skúšky, praktické cvičenia a koncerty niekedy prekrývajú. Už sa nám stalo, že sme mali praktickú skúšku a krátko po nej sme sa presúvali na vystúpenie. Je to adrenalín, ale aj pripomenka, že popri štúdiu sa dá venovať tomu, čo človeka baví.

Kde všade vystupujete?

Martin: Najčastejšie na študentských akciách, ako sú medicínske beanie, rôzne párty alebo fakultné podujatia. Mali sme príležitosť hrať aj na svadbe, čo bola pre nás zaujímavá skúsenosť. Jedným z najvýraznejších momentov bolo vystúpenie na galavečere Medifutura

v septembri 2025, pod záštitou Ministerstva zdravotníctva SR. Bola to pre nás veľká česť.

Ako sa vám vystupovalo na fakultnom plese?

Aneta: Atmosféra na lekárskom plese v Martine je vždy výnimočná, pretože hráme pred ľuďmi, ktorých poznáme z každodenného života na fakulte.

Podporuje vaše aktivity aj fakulta?

Samuel: Áno, a to si veľmi vážime. Fakulta je k našim aktivitám otvorená a podporná. Umožňuje nám skúšať vo svojich priestoroch a pozýva nás na podujatia.

Adrián: Veľkú podporu cítime aj zo strany vedenia fakulty, vrátane pani dekanke, tajomníčky a pána Milana Kovalčíka. Takýto prístup umožňuje, aby študentská kapela prirodzene fungovala priamo v akademickom prostredí.

Pamätáte si na najsilnejší moment z vystúpenia?

Valér: Najsilnejšie bolo naše prvé väčšie vystúpenie na medickej beanii. Hrali sme počas večera a spočiatku sme si mysleli, že ľudia budú sedieť a rozprávať sa. V jednej chvíli sa však stalo niečo,

na čo budeme dlho spomínať – ľudia vstali, prestali jesť a postupne sa k nám pridali. Spievali, tancovali a vytvorili neuveriteľnú atmosféru. Práve takéto momenty sú pre nás najväčšou odmenou.

Stretli ste sa niekedy s komplikáciami tesne pred koncertom?

Martin: Áno, občas sa to stane. Raz v deň vystúpenia dostala speváčka angínu a zároveň sa necítil dobre ani spevák. Bola to stresujúca situácia, ale koncert sa napokon uskutočnil. Takéto momenty nás učia improvizovať a držať spolu ako tím.

Plánujete pokračovať ako kapela aj po ukončení štúdia?

Adam: Každý z nás pôjde inou cestou v medicíne, takže sa pravdepodobne rozídeme do rôznych miest a nemocníc. Napriek tomu chceme, aby kapela nezanikla. Predstavujeme si, že sa aj po rokoch občas stretneme, zahráme si spolu a pripomenieme si študentské roky. Hudba nás spojila počas štúdia a veríme, že nás bude spájať aj naďalej.

ODDYCH ALEBO PRÁCA? TAKTO VYZERÁ LETO AKADEMIKOV

Leto pre väčšinu ľudí znamená spomalenie, dovolenky a únik od každodenných povinností. V akademickom prostredí však tento obraz často dostáva úplne iný rozmer. Kým pre niektorých je to konečne priestor na oddych a načerpanie energie, pre iných predstavuje ideálnu príležitosť dobehnúť výskum, písanie či rozpracované publikácie, na ktoré počas semestra nezostal čas. Ako teda vyzerá leto očami vysokoškolských pedagógov a vedcov – patrí viac relaxu alebo práci?
„Ako trávite leto – relaxom alebo prácou na publikáciách?“

prof. JUDr. Marek Števček, DrSc.
Rektor UK

Moje leto sa začína niekedy v druhej polovici júla, keď sa končí kolotoč obhajob, štátnic, promócií a prijímačiek na doktorandské štúdium. A zhruba od polovice augusta sa všetko začína odznova – čiže „leto“ je naozaj pár týždňov, ktoré rozdeľujem medzi resty vo vede a publikovaní, a oddych. Nezriedka je moja letná aktivita kombináciou oboch týchto činností, čiže niekde na terase pri mori (ak sa podarí) – píšem. Aktívny oddych je však nesmierne dôležitý aj počas roka, nielen cez prázdniny. Zdôrazňujem adjektívum aktívny! Je o psychohygiene, vyčistení si hlavy a regenerácii síl. Prajem všetkým krásne oddychové prázdniny!

PhDr. Mária Medveczká, PhD.
Pedagogická fakulta UK

Keď nemám dovolenku, snažím sa v maximálnej možnej miere venovať publikačnej činnosti, na ktorú počas semestra zostáva menej priestoru. Počas dovolenky mám vyhradených niekoľko týždňov, ktoré trávim úplne bez počítača a najlepšie aj mimo internetu. Keďže som so svojimi najbližšími, aj mobil leží celý deň zabudnutý na policičke. Mimo tejto spoločnej rodinnej dovolenky kombinujem oddych s písaním.

Mgr. Miloš Mrva, PhD.

Fakulta managementu UK

Leto je skvelý čas na dobíjanie bateriek po náročnom školskom roku – a baterky sa podľa mňa najlepšie dobijajú aktívnym oddychom. Moje ideálne leto vyzerá nasledovne: málo práce, veľa cestovania a spoznávania nových vecí, veľa oddychu pri vode a v prírode, veľa bicyklovania a veľa času s rodinou a priateľmi.

JUDr. Zoltán Gyurász, PhD.

Právnická fakulta UK

Ako odborný asistent právnickej fakulty vnímam akademickú prácu ako celoročný záväzok. Popri pedagogických, vedeckých, odborných a grantových povinnostiach počas semestra často nezostáva veľa času a priestoru na všetko, čo by človek chcel stihnúť. Leto preto nevnímam primárne ako čas oddychu, ale skôr ako príležitosť dobehnúť to, na čo počas roka nebol dostatočný priestor. Domnievam sa, že každý, kto sa vydá akademickou cestou, si uvedomuje, že leto nie je len o relaxe, ale najmä o efektívnejšom manažovaní svojho času s cieľom ďalšieho vedeckého a osobnostného rastu.

Mgr. Róbert Maco, PhD.

Filozofická fakulta

Cez leto zvyknem tráviť veľa času v prírode, v lese, na horách alebo pri vode. A popritom čítať knihy a študovať teórie, na ktoré počas akademického roka nevyšiel čas.

Mgr. Daniel Jablonski, PhD.

Prírodovedecká fakulta UK

Veda je krásna, ale zároveň veľmi náročná cesta. Ak chce človek svoj odbor skutočne posúvať ďalej, nikdy pri nej úplne nevypne. O to viac si uvedomuje, aké dôležité je, aby si študent už na začiatku našiel vzťah k svojej téme a aby aj končiaci doktorand chápal, že vedecká práca nie je len osobný projekt, ale aj zodpovednosť voči poznaniu a práci druhých. Pre mňa je veda zároveň aj niečím hlboko osobným. Aj preto v nej človek pokračuje napriek únave či pochybnostiam. Veda totiž neodpočíva. Keď sa ráno prebúdzam, na iných miestach sveta už medzitým vznikli nové poznatky. A hoci je pre mňa písanie do istej miery aj formou relaxu, na skutočný odpočinok bez ohľadu na ročné obdobie zostáva najmä spánok.

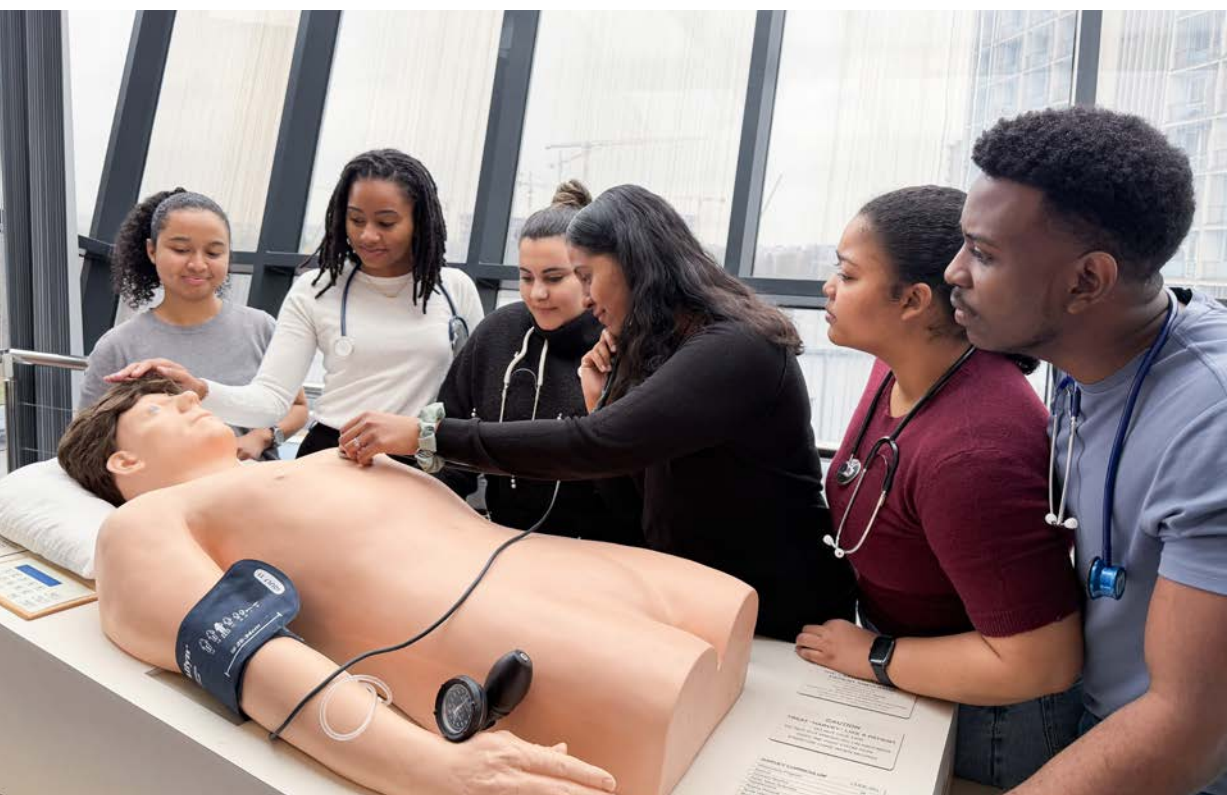
doc. PaedDr. Mária Slavičková, PhD.

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK

Počas letných mesiacov sa už roky snažím viac vyvažovať pracovný a osobný život, prípadne sa viac prikloniť k oddychu. Toto leto však bude udržiavanie tejto rovnováhy o niečo náročnejšie, keďže vrcholia práce na stredoškolskom matematickom kurikule, prebiehajú prípravy jednej z najvýznamnejších konferencií z didaktiky matematiky, ktorú naša univerzita hostí na pôde FMFI UK – CERME 15, a zároveň dokončujem rozpracované publikácie s kolegynami zo zahraničia. Psychohygienu po spomenutom nápore považujem za nevyhnutnú, preto mám rezervovaný pobyt na horách, keďže práve hory sú pre mňa miestom, kde dokážem skutočne vypnúť a zregenerovať sa. Teším sa na to, že tam budem môcť tráviť plnohodnotný čas s rodinou, bez počítača a pracovných povinností.

SEYCHELLOIS IN SLOVAKIA: WE MISS THE BEACHES, BUT MARTIN IS AMAZING

Jessenius Medical Faculty in Martin is known for its large number of international students. For many years, it has been attracting future doctors from Norway and Iceland. In recent years, it has also become home to students from a totally different part of the world – the tropical paradise of Seychelles. Currently, there are 23 of them studying medicine in English. How do they learn about Martin? What do they like and what they miss? Chloe Nibourette, who is already in her 5th year at Jessenius, shared her experience with us.

COOPERATION BETWEEN THE SEYCHELLES AND MARTIN HAS BEEN ONGOING SINCE 2012

How did the Seychelles learn about medical studies in Martin? The initiative came from the Republic of Seychelles. The former President of the National Assembly and current President, Patrick Herminie, studied medicine at Charles University in Prague, graduating in 1990. In 2012, he organized a working trip for representatives of the Seychelles to Central Europe, during which they visited several medical faculties in the Czech Republic, Poland, Hungary, and Slovakia. On May 23, 2012, they also visited Comenius University. In Martin, they were accompanied by Erika Halašová, then the Vice-Dean for Pedagogical Activities and International Relations. "Margaret Pillay from the Ministry of Labour and Human Resources Development, responsible for pedagogical activities, and Henry Telemaque from the Ministry of Health of the Republic of Seychelles, a surgical consultant in hospitals, were among the visitors. They toured our facilities, learned about our teaching methods, accommodation options, and overall life in the city. In the end, they decided to establish cooperation with us. I believe the key factors in choosing Martin were the small class sizes and the safety of the city," says Professor Halašová. Every year, several top students from the Seychelles receive funding for their studies. When Patrick Herminie visited Comenius University Bratislava on November 28, 2014, during his visit to Slovakia, he also met with the first Seychellois medical students studying in Martin.

How did you learn about studying medicine in Martin and why did you choose it?

I learned about it from our government scholarship program in Seychelles. They recommended Slovakia, the Czech Republic, and Hungary as places to study. I also heard about Martin from older students who had studied here. Their experience was good, so I decided to choose Martin. I did some research online, saw that it is a nice place, so I applied, passed my exam, and was accepted.

Do you like studying in a smaller city? Comenius University also offers medicine studies in English in Bratislava, the bigger capital city.

I visited Bratislava and do not regret choosing Martin at all. It is better for me to be in a smaller city. It is quiet here, with fewer distractions. Also, I did not know any Seychellois in Bratislava — all of them were in Martin.

Are you satisfied with the school?

The study program itself is good, as are the professors and the infrastructure. The administrative support staff is also amazing. I would like to have more clinical exposure, since we will be doctors soon, but besides that, everything is fine.

How is student life in Martin?

Amazing! We Seychellois stick together, but we also make friends with other students, and there are students from all over the world here. It makes life very interesting. I can learn about their culture and their life back home. When I have free time, I like to travel. Vienna and Prague are two of my favourite cities to visit.

Seychelles as a country is totally different from Slovakia. What was the biggest cultural shock for you when you arrived five years ago?

It was the food. In Seychelles, we eat a lot of fresh fish and seafood, which I love. I had to adapt to a different cuisine. Luckily, I rent an apartment and can cook at home. Although it is not always as fresh as back home, I can always cook something from what is available here. I always bring a lot of spices when I visit home. Sometimes I go to restaurants with my friends. I like goulash. I also appreciate the diversity of healthier food options here in Slovakia. Compared to back home in Seychelles, there is a wider range of nutritious and allergy-friendly products. As someone with a milk allergy, having more lactose-free and dairy free products choices really helps.

Did you adapt to the different climate?

Yes, the climate was also a shock. In Seychelles, we do not have four seasons — it is hot all the time. When I first arrived, it was summer, but then autumn and winter came, and I had to adapt to the cold weather.

What about the Slovak language?

It was difficult at the beginning, but we had to learn Slovak for two years at school, and now I can communicate a bit — with locals in restaurants and also with patients at the hospital.

Would you recommend Martin to others back home?

Yes, I already have. I have friend from my hometown back home who is here in her first year now. Martin is one of the best places to study medicine.

Are there times when you feel homesick and miss something from your home country?

I usually travel home twice a year, in June and December, and come back in September and February. I felt homesick after I returned in February because the weather was so gloomy. But once the sun comes out, I am fine. Although we all miss the sea and the beaches.

MEDICI, KTORÍ CHCÚ ZOSTAŤ NA SLOVENSKU

Text: Barbora Tancerová
Foto: Michal Valentin,
archív SEJK

Na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave okrem Bratislavského spolku medikov, Spolku študentov zubného lekárstva funguje ďalší tradičný študentský spolok – Klub bratislavských maďarských medikov, v maďarčine Selye János Klub (Klub Jánosa Selyeho), známy pod skratkou SEJK.

SEJK založili medici a medičky maďarskej národnosti hneď po Nežnej revolúcii v roku 1990, vlni teda oslávil už 35. výročie. Pomenovali ho podľa významného lekára a chemika Jánosa Selyeho, ktorý pochádzal z Komárna, dlhé roky pôsobil v Kanade a preslávil sa moderným výskumom stresu.

„Náš spolok má oficiálne asi 150 členov, hoci tých naozaj aktívnych je menej,“ hovorí Zsófia Katona, podpredsedníčka spolku. Spolok má predsedu a dvoch podpredsedov, ktorých volí na dvojročné obdobie valné zhromaždenie. Komunikácia členstva prebieha cez čety na sociálnych sieťach, funguje celospolková skupina, aj každý ročník má svoju.

VZDELÁVANIE, KONTAKTY, PRIATELSTVÁ

A ako sa prváci stanú členmi spolku? „Automaticky,“ hovorí Zsófia. „V zozname prijatých podľa mena a bydliska identifikujeme tých, ktorí sú zrejme maďarskej národnosti, a oslovíme ich mailom ešte pred nástupom na štúdium. Aby po príchode hneď vedeli, že sme tu pre nich. Starší členovia sa s nimi stretnú, prevedú ich fakultou, podelia sa o užitočné informácie.“

Takúto pomoc prváci a prváčky oceňujú. „Je super, že je tu niekto, kto ti poradí, keď prídeš do nového prostredia,“ hovorí dnes už druhák Gergő Baranyai. „Som z Veľkého Medera, môj kamarát z Novej Viesky. Bratislava bola pre nás veľkomesto, cudzie

prostredie, bolo veľké plus nájsť si tu hneď komunitu.“ Dnes sú aktívnymi členmi už aj deti niekdajších spolkových členov. „O spolku mi povedala moja mama,“ hovorí Dávid Ostrihoň z Rimavskej Soboty. „Nemal som v Bratislave veľmi kontakty, preto mi odporúčala zapojiť sa do spolku. Aj ona bola kedysi členkou.“ Členstvo v spolku je bezplatné, aj účasť na podujatiach. Činnosť si financujú z príspevkov z dvoch percent z dane a príspevkov fakulty a rektorátu.

PESTRÝ SPOLKOVÝ ŽIVOT

K pravidelným akciám SEJK-u patrí privítanie a orientácia prvákov, minimálne trikrát za semester organizujú workshop či odbornú prednášku a raz ročne väčšiu konferenciu. Zapájajú sa tiež do programu Teddy Maci Kórház (Nemocnica u medvedíka), v ktorom navštevujú materské školy a hravou formou oboznamujú deti s prácou lekára a pomáhajú im zbaviť sa strachu z bielych plášťov. Tradíciu má tiež SEJK Beh po nábreží Dunaja, organizujú aj rôzne voľnočasové aktivity, ako diskotéky či posedenia. Na podujatia SEJK-u zvyknú chodiť aj maďarskí medici študujúci na českých vysokých školách. Na tamojších lekárskech fakultách nemajú formálne založené vlastné spolky, navzájom však o sebe mnohí vedia a sledujú činnosť bratislavského spolku. SEJK je aj v kontakte s celoštátnym Maďarským spolkom medikov (obdobou našej SloMSa –

Slovak Medical Student Association), čo tiež pomáha pri hľadaní kontaktov pre osobnosti na odborné podujatia. Fungujúci networking prináša bratislavským maďarským medicom výhody napríklad pri hľadaní praxe v nemocniciach vo vyšších ročníkoch. „Súčasní členovia spolku aj vďaka týmto kontaktom chodia na prax do nemocníc v Budapešti, kde pôsobia niektorí bývalí členovia, ktorí študovali a pracovali na Slovensku a dnes pôsobia v Maďarsku,“ hovorí štvrtáčka Karolína Katona.

DOMA VO DVOCH JAZYKOCH

Väčšina z členov SEJK-u študovala na školách vyučovacím jazykom maďarským, na lekárskej fakulte v Bratislave si museli zvyknúť na štúdium v slovenčine. „Na začiatku je to zmena. Všetci vieme po slovensky, ale nepoužívame slovenčinu každodenne. Nepoznali sme na začiatku odborné výrazy, naraz som sa ich učila v latinčine aj v slovenčine,“ spomína na svoje začiatky Karolína Katona. Všetci sa však s tým dokážu popasovať, aj vďaka vzájomnej pomoci a podpore kamarátov zo spolku. Svoju profesijnú budúcnosť vidia doma, aj preto si vybrali štúdium v Bratislave. „Chceme tu zostať, pracovať tu, byť lekármi na Slovensku. Keby sme šli študovať do Maďarska, všetky medicínske výrazy by sme mali len v maďarčine, a asi by sme tam museli zostať pracovať,“ hovorí Zsófia Katona. Odbornú lekársku maďarčinu

si osvoja počas štáże v Budapešti, kam chodia aj v rámci povinnej praxe. Po skončení štúdia sú tak skvelo vybavení na pôsobenie na zmiešaných maďarsko-slovenských územiach. Učitelia na fakulte sú podľa nich tolerantní, jazykové chyby neriešia, pokiaľ študent rozumie učivu. „Na skúške mi síce raz odporúčali, aby som si našiel frajerku, že si pri nej zlepším slovenčinu. Frajerku som si síce našiel, ale Maďarku – tu v SEJK-u,“ hovorí s humorom Patrik Simon.

SPOJENIE MEDZI GENERÁCIAMI

Čo funguje v SEJK-u výborne, sú medzigeneračné kontakty. Každý semester spolok organizuje odborné podujatia, na ktoré si pozývajú odborníkov z praxe, a vďaka sieti kontaktov nemajú problém zohnať naozaj špičkové mená. V marci napríklad workshop pre členov spolku viedol Attila Gányovics, prezident Slovenskej spoločnosti urgentnej medicíny a medicíny katastrof, ktorý sa v roku 2025 ocitol v zozname osobností medicíny magazínu Forbes. Na Lekárskej fakulte UK študoval pred vyše dvadsiatimi rokmi a celé štúdium bol aktívnym členom SEJK-u, „jedno volebné obdobie bol dokonca podpredsedom. „Bolo to skvelé obdobie, pomáhali sme si, zdieľali sme si skripty, prefotené materiály. Už vtedy sme si organizovali výmenné pobyty na maďarské fakulty, čo nám veľmi pomáhalo, pozrieť sa do sveta, vidieť, ako veci fungujú inde. No a samozrejme, boli tu stretnutia na internáte, priatelia“ spomína na svoje spolkové časy. Dodnes ťaží z kontaktov, ktoré v spolku získal. „Pôsobím v Rimavskej Sobote, ale keď potrebujem odborníka v Dunajskej Strede či v Bratislave, viem, na koho sa obrátiť. Vieme o sebe, voláme sa na prednášky, riešime medziodborové veci. Preto keď ma oslovili zo SEJK-u, či by som im neurobil workshop, neváhal som. Som veľmi rád, že dodnes spolok funguje, držím mladým palce,“ hovorí. Klub má na fakulte svoju klubovňu, kam si môžu prísť pomedzi prednášky oddýchnuť. Ale to hlavné, čo členstvo v Klube bratislavských maďarských medikov prináša, nie je nič hmotné či finančné. Sú to priateľstvá, vedomosti a dobrý pocit, zhdujú sa všetci. Iné výhody ani neriešia. „Je skvelé, že v spolku sa môžeme vzdelávať, naučiť sa nové veci. Dostaneme tu niečo navyše, viac, než len v škole,“ uzatvára predseda klubu Gergely László Sereghy.

NA PRIF UK ZAŽIJETE ZÁBAVNÚ PERIODICKÚ TABUĽKU PRVKOV

Na prírodovedeckej fakulte pribudla na chodbe nová interaktívna zaujímavosť – kompletná periodická tabuľka chemických prvkov, ktorá okamžite priťahuje pozornosť študentov aj návštevníkov. Abstraktné pojmy a molekuly z učebníc sú vďaka nej oveľa prístupnejšie a zrozumiteľnejšie, keďže ich možno vidieť v reálnej podobe. Návštevníci si môžu jednotlivé prvky nielen prezrieť, ale aj aktívne objavovať ich vlastnosti a využitie prostredníctvom interaktívneho rozhrania. Tabuľka tak prepája teoretické poznatky s praktickou skúsenosťou a ponúka nový spôsob, ako si osvojiť základy chémie. Zároveň predstavuje moderný nástroj popularizácie vedy, ktorý približuje chémiu širšej verejnosti pútavou a názornou formou.

Text: Barbora Tancerová,
Foto: Michal Valentin

Tabuľka vo svojich okienkach obsahuje reálne vzorky prvkov a aj ich hlavné oxidačné stavy. Pri čistom železe – mimochodom, ide o kúsok meteoritu – je teda napríklad zelená skalica Fe_2 (síran železnatý), pri chlóre napríklad chlorid sodný NaCl (kuchynská soľ). Každé okienko tabuľky si môže divák samostatne rozsvietiť a na obrazovke sa mu zároveň ukážu základné informácie o danom prvku. Okrem toho spozná históriu jeho objavenia, zistí, na čo sa používa, kde sa v prírode nachádza, ako sa vyskytuje či vyrába na Slovensku či iné zaujímavosti. Pri polóniu sa napríklad dočíta nielen to, že ho objavila Maria Skłodowska-Curie a pomenovala ho po Poľsku, ale aj to, že ním ruská tajná služba v roku 2006 otráвила agenta Alexeja Litvinenka. Zaujímavosťou

pri európiu napríklad je, že ho obsahujú eurobankovky, tenkou vrstvou oxidu europitého sú označené proti falšovaniu – a preto eurohviezdičky zasvietia pod ultrafialovým svetlom. V okienku so zlatom je nielen pliešok čistého zlata, ale aj kúsok rozpusteného zlata v lúčavke kráľovskej.

Periodická tabuľka má v súčasnosti 118 prvkov. Mnohé prvky sú plyny alebo sú nestabilné, preto je napríklad chlór je skvapalnený v zatvorenej ampulke, rádioaktívne prvky sú vystavené len vo forme rudy, v ktorej sa nachádzajú. Od čísla 96 vyššie už periodická tabuľka obsahuje prvky, ktoré vznikli len v zložitých laboratórnych podmienkach, napríklad v rôznych časticových urýchľovačoch. Extrémne rýchlo sa

rozpadajú, preto fyzicky v okienkach samozrejme nie sú, záujemca sa ale na obrazovke dozvie informácie o ich vzniku a využití.

POPULARIZÁCIA CHÉMIE

Za myšlienkou postaviť na fakulte takúto interaktívnu periodickú tabuľku stojí chemik Michal Májek. „Inšpiráciou mi boli podobné tabuľky v zahraničí, najmä tá, ktorú som zažil v Kalifornii v Griffithovom observatóriu, čo je jedno z najnavštevovanejších prírodovedných múzeí v USA,“ hovorí. Príprava trvala vyše roka, vzorky zhŕňal sám, s príspevím celej fakulty. Čo sa dalo, našli v zásobách fakultných laboratórií, špeciálnejšie prvky objednali. „Komplikované bolo napríklad pripraviť vzorku fosforu, lebo biely fosfor

je na vzduchu zápalný, takže sme museli byť veľmi opatrní,“ hovorí Michal Májek, ktorý je tiež autorom informačných textov.

Hlavným cieľom tabuľky je urobiť chémiu prístupnejšou, zaujímavejšou. Michal Májek je dlhoročným popularizátorom chémie medzi mládežou, spolupracuje s Chemickou olympiádou, pri zostavovaní tabuľky preto myslel aj na študentov stredných a základných škôl. „V tabuľke môžu vidieť to, o čom sa učia na hodinách chémie. Všetci sa učia prípony oxidov: -ný, -natý až po -ičelý, a často im to nič nehovorí. V našej tabuľke uvidia napríklad oxid osmičelý, čo je prchavá a jedovatá kvapalina. Verím, že aj takto získajú k chémii lepší vzťah. Teším sa tiež, že sa pri nej zastavujú aj naši študenti,“ hovorí.

UNIKÁTNE PRACOVISKO, KDE SA MEDICI A MEDIČKY UČIA PRAXI OD PRVÉHO DŇA

Simulačné centrum Lekárskej fakulty Univerzity Komenského predstavuje jedinečný priestor, ktorý posúva hranice medicínskeho vzdelávania na Slovensku. Namiesto klasických prednášok a teoretických cvičení ponúka prostredie, kde sa študenti a študentky od začiatku učia praxou, získavajú klinické zručnosti a učia sa komunikovať s pacientom ako s partnerom.

Text: Vanessa Massayová,
Foto: Michal Valentin, archív pracoviska

Výučba v simulačnom centre sa začína okamžite po nástupe študentov na fakultu. V rámci predmetu Základy klinických zručností sa stretávajú so simulovaným pacientom. Cieľom nie je len technicky zvládnuť vyšetrenie, ale v prvom rade sa naučiť, ako empaticky nadviazať kontakt, vysvetliť postup, získať informovaný súhlas a zachovať profesionalitu.

Od nástupu na fakultu sa študenti učia komunikovať – od zaklopania na dvere, predstavenia sa, otázky o aktuálnom stave pacienta až po vysvetlenie každého úkonu. Táto forma vzdelávania učí študentov, že pacient nie je „prípád“, ale partner, s ktorým sa spolupracuje na riešení jeho zdravotného problému.

PRIESTORY NAVRHNUTÉ PODĽA POTRIEB VÝUČBY

Simulačné centrum nie je len náhodnou zbierkou učební. Naopak, priestory sú navrhnuté podľa vzdelávacích cieľov. Pedagógovia najskôr definovali, čo majú študenti ovládať a aké zručnosti získať, a tomu sa prispôbovali miestnosti, technológie a vybavenie.

Práve simulované ambulancie sú jedinečné. Študenti a študentky v nich riešia najčastejšie prípady, s ktorými sa stretávajú aj v bežnej praxi a ktoré by počas tradičného hospitalizačného vzdelávania videli len zriedka.

VLASTNÉ MODEL Y A ŠPIČKOVÉ SIMULÁTORY

Centrum využíva množstvo modelov a trenažérov, z ktorých mnohé vznikli priamo na fakulte – pomocou 3D tlačie alebo silikónových foriem. Slúžia na nácvik manuálnych zručností a diagnostických úkonov.

Súčasťou vybavenia sú aj sofistikované figuríny pacientov, ktoré dokážu simulovať reálne fyziologické reakcie. Tieto simulátory sú prepojené s riadiacimi miestnosťami, odkiaľ pedagógovia kontrolujú priebeh a menia scenár podľa potreby. Audiovizuálna technika umožňuje zaznamenať simulácie a spätne analyzovať výkon študentov, čo výrazne zvyšuje kvalitu výučby.

VZNIK SIMULAČNÉHO CENTRA PODPORILI VÝZNAMNÉ INVESTÍCIE

Na Slovensku sa do simulačných centier investovalo viac ako 50 miliónov eur, pričom samotná fakulta získala približne 9 miliónov na modernizáciu priestorov a zavedenie nových metód výučby. Takéto financovanie umožnilo nielen nové priestory, ale aj zavedenie predmetu, ktorý prepája teóriu s praxou od prvého dňa štúdia. Študenti sa tak systematicky a bezpečne pripravujú na reálnu lekársku prax, čím sa výrazne skracuje vzdialenosť medzi učebňou a reálnym pacientom.

MOTIVUJÚCE PROSTREDIE PRE ŠTUDENTSTVO

Simulačné centrum mení pohľad študentov na medicínu. Už nejde len o memorovanie faktov, ale aj o aktívne zapájanie sa do situácií, ktoré od nich budú vyžadovať praktické rozhodovanie a spoluprácu v tíme. Takéto prostredie motivuje, vzbudzuje zvedavosť a umožňuje študentom cítiť sa súčasťou lekárskeho tímu od úplného začiatku štúdia. Moderné priestory, dôraz na praktické zručnosti a inovatívne metódy výučby robia zo simulačného centra LF UK vzorový príklad pre Slovensko aj strednú Európu. Centrum tak pripravuje budúcich lekárov na reálne výzvy a podporuje ich, aby sa stali kompetentnými a sebavedomými profesionálmi.

V CENTRE NÁJDETE:

- **Nemocničné izby** – priestor na nácvik štandardnej hospitalizačnej starostlivosti.
- **Jednotku intenzívnej starostlivosti** – na simuláciu kritických stavov pacientov.
- **Variabilnú miestnosť** – využiteľnú aj ako pôrodnú sálu.
- **Učebne praktických zručností** – ako sú napríklad šitie rán, zavádzanie kanýl, podávanie liekov.
- **Simulované ambulancie** – zohľadňujú presun veľkej časti zdravotnej starostlivosti do ambulantného prostredia.

PREDSTAVUJEME PRACOVISKO: KATEDRA MARKETINGU A OBCHODU FM UK – KEĎ TEÓRIA OŽÍVA PRAXOU

Marketing, ktorý si pre svoje fungovanie vyžaduje rozvinuté trhové prostredie, dnes na Fakulte managementu UK (FM UK) prepájajú so spoločenskou zodpovednosťou, etikou a najmodernejšími technológiami. Katedra marketingu a obchodu prešla od svojho vzniku v roku 1991 výrazným vývojom – od prvotných externých spoluprác až po medzinárodne uznávaný výskum a iniciatívy, ktoré vznikajú zdola, teda z podnetu samotných študentiek a študentov. Dnes predstavuje dynamické pracovisko, ktoré aktívne reaguje na meniace sa potreby trhu aj spoločnosti. Prepájanie teórie s praxou, spolupráca s odborníkmi z rôznych sektorov a otvorenosť voči inováciám ju radia medzi progresívne napredujúce akademické pracoviská. Výsledkom je prostredie, ktoré pripravuje absolventov na výzvy globálneho trhu a zároveň ich vedie k zodpovednému rozhodovaniu.

ZAÚJÍMAVOSTI A FAKTY O KATEDRE MARKETINGU A OBCHODU FM UK

- Katedru navštívil hosťujúci profesor z Veľkej Británie Philip Kitchen, jedna z najvýznamnejších osobností v oblasti integrovanej marketingovej komunikácie.
- Členovia katedry v autorstve a spoluautorstve publikovali niekoľko desiatok skrípt a učebníc (aj pre nižšie stupne vzdelávania).
- Pracovisko vychovalo takmer 90 doktorandov (30 interných a cca 60 externých), ktorí dnes pôsobia vo vysokom manažmente domácich aj nadnárodných spoločností.
- Katedra dlhodobo úspešne rieši vedecké, výskumné a ďalšie projekty, ktoré sa zameriavajú na aktuálne témy ako digitálna transformácia či správanie spotrebiteľov v meniacom sa trhovom prostredí.
- Študentky a študenti v rámci semestrálnych projektov kladú dôraz na kreativitu ich vypracovania (napríklad marketingové spoločenské hry na princípe Monopoly alebo hry využívajúce technológiu NFC na interaktívne spoznávanie trhov).

Hoci Fakulta managementu UK vznikla už vo februári 1991, katedra sa pod pôvodným názvom Katedra business administration a marketingu FM UK sformovala o rok neskôr. Jej etablovanie v akademickom prostredí vyžadovalo radikálnu zmenu v celospoločenskom vnímaní tohto odboru. „Počas socializmu bol marketing považovaný za buržoáznú pavedu. Po zmene spoločensko-ekonomického systému sme však zrazu mali k dispozícii metódy, ktoré začali naozaj efektívne fungovať,“ spomína na porevolučné začiatky profesor Peter Štarchoň.

Kľúčovým míľnikom bol rok 1995 a príchod docentky Viery Cibákovej. Pod jej vedením boli položené základné piliere výučby a katedra nadviazala dôležité partnerstvá s generáciou marketérov z Ekonomickej univerzity. „Vtedajšia spolupráca bola skutočne výrazná a určujúca. Postupne sme naberali na sile, rástol počet zamestnancov aj portfólio predmetov,“ vysvetľuje profesor Štarchoň s tým, že bez týchto pevných základov by katedra dnes nebola tam, kde je.

MOST MEDZI TEÓRIOU A PRAXOU

V roku 2005 prevzal vedenie katedry Peter Štarchoň a pracovisko sa začalo ešte intenzívnejšie orientovať na prepájanie akademickej pôdy s praxou. Cieľom nebolo len budovať širšie povedomie o marketingu, ale najmä vychovávať novú generáciu odborníkov a odborníčok. Kľúčovú rolu v tom zohrala úzka kooperácia s profesijnými organizáciami. „Veľmi dôležitá bola spolupráca s Asociáciou direct marketingu, vďaka ktorej sme jasne vymedzili význam priameho marketingu a jeho postavenie v systéme,“ vysvetľuje P. Štarchoň. Tento krok sa ukázal ako strategický pre budúcnosť: „Stalo sa to východiskom pre neskorší digitálny marketing. Princípy zostali podobné, zmenili sa najmä technológie, ktorých potenciál dnes využijeme.“ Tento prístup umožnil otvoriť dvere katedry špičkovým expertom z praxe, ktorí dnes zastrešujú obľúbené výberové predmety, ale aj profesorom zo zahraničných univerzít, ktorí prichádzajú do Bratislavy na hosťujúce prednášky.

V roku 2006 profesor Štarchoň inicioval vznik vedeckého časopisu Marketing Inspirations. „V stredoeurópskom priestore je to jediný vyslovene vedecko-výskumný časopis zameraný na problematiku marketingu a marketingového manažmentu,” konštatuje. Periodikum prešlo vizuálnou aj obsahovou transformáciou, ktorú ovplyvnila kríza v roku 2009. Pôvodne hravý vizuál a logotyp nahradil striedomnejší dizajn a silnejšia orientácia na akademický výskum, čo sa odrazilo aj v úprave názvu – Marketing Science & Inspirations. Aktuálnym cieľom redakcie je indexácia časopisu v databáze Scopus.

SPOLOČENSKÁ ZODPOVEDNOSŤ AKO PRIORITA

V roku 2023 prešla katedra ďalšou zmenou, keď sa jej názov rozšíril na Katedru marketingu a obchodu FM UK. S novou vedúcou, docentkou Gubíniovou, prišiel ešte silnejší dôraz na spoločenskú zodpovednosť, etiku a právo v marketingu (od potravinárskeho práva s úzkou prepojenosťou na Potravinársku komoru Slovenska, cez aplikáciu na jednotlivé prvky marketingového mixu). Pracovisko sa aktívne zapája do aktivít Rady pre reklamu či platformy Mediálna gramotnosť. Jeho členovia sa podieľali na novelizácii Etického kódexu reklamnej praxe, ako aj na pozitívnych a negatívnych rozhodnutiach (nálezoch) Rady pre reklamu. Na Fakulte managementu sa v nedávnom období realizovali viaceré podujatia, napríklad prvý benefičný koncert na pôde univerzity v spolupráci so Spišskou katolíckou charitou, ktorého výťažok podporil výstavbu respitného centra. Práve počas prednášky riaditeľa charity vzniklo pre študentov a študentky zadanie hľadať nové iniciatívy. „Zrodila sa tak myšlienka zriadiť nový výberový predmet – dobrovoľníctvo. Tá sa stala realitou, a dnes predmet úspešne ponúkame študentom celej fakulty,” vysvetľuje prof. Štarchoň. Na podobnej báze vznikla aj predvianočná aktivita v rámci projektu Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok, za ktorým stojí absolventka katedry. Na uvedených akciách participovali členovia katedry marketingu a obchodu, ako aj ostatných katedier fakulty.

UMELÁ
INTELIGENCIA
JE NÁSTROJ,
KTORÝ MÁME
K DISPOZÍCII
A TREBA HO
VYUŽÍVAŤ...
BYŤ SI VEDOMÝ
AJ TEJ
ZODPOVEDNOSTI
A HLAVNE
ROBIŤ VECI
FÉROVÝM
SPÔSOBOM.
PRÁVE
SCHOPNOSŤ
PREPÁJAŤ
TECHNOLOGICKÉ
MOŽNOSTI
S ETICKÝM
UVAŽOVANÍM
BUDE PRE
BUDÚCICH
MARKETÉROV
KĽÚČOVÁ.

VÍZIE A VÝZVY:

MARKETINGOVÉ LABORATÓRIUM

Dnešná katedra je interdisciplinárnym pracoviskom, ktoré poskytuje výučbu nielen budúcim manažérom a manažérkam, ale svoje know-how odovzdáva aj študentom práva, farmácie či športu v rámci medzifakultných študijných programov. „Marketing a obchod dnes prednášame v podstate na celej univerzite. Zameriavame sa na to, aby naši absolventi boli pripravení na globálny trh,” približuje P. Štarchoň. Výrazným pilierom snahy na úrovni celej fakulty je internacionalizácia, ktorú reprezentuje najmä nový študijný program dvojtypných diplomov v spolupráci s univerzitou v Bordeaux. „Je to jeden z našich najúspešnejších medzinárodných projektov, ktorý študentom otvára dvere do sveta,” dodáva.

Strategické smerovanie fakulty dnes dopĺňajú aj nové medzinárodné partnerstvá. „Otvárajú sa nám veľmi zaujímavé možnosti smerom na východ, konkrétne ide o spoluprácu s viacerými ázijskými univerzitami, kde vidíme veľký potenciál v oblasti digitálneho marketingu a inovácií,” približuje prof. Štarchoň. Okrem ázijského trhu sa pracovisko zameriava aj na posilňovanie susedských vzťahov prostredníctvom spoločných projektov s pražskou Univerzitou Karlovou. Na úrovni pedagogickej činnosti bude katedra zabezpečovať výučbu predmetov súvisiacich s funkčnou oblasťou manažmentu (t. j. marketingový manažment), na úrovni projektovej činnosti bude prepájať a komparovať existujúce zistenia a osobitosti domáceho trhu v oblasti marketingu a obchodu.

V oblasti výskumu sa tím zameriava na digitálnu transformáciu, medzigeneračné rozdiely v správaní spotrebiteľov a implementáciu umelej inteligencie. Najväčšou víziou do blízkej budúcnosti zostáva vybudovanie moderného marketingového laboratória a multimediálneho pracoviska. „Umelá inteligencia je nástroj, ktorý máme k dispozícii a treba ho využívať... byť si vedomý aj tej zodpovednosti a hlavne robiť veci férovým spôsobom,” uzatvára profesor Štarchoň.

UNIVERZITNÝ UNIKÁT

Mechanický písací stroj pre nevidiacich určený na zápis Braillovho písma. Prvý mechanický stroj na zápis reliéfno-bodového písma vyrobil v roku 1899 riaditeľ berlínskeho ústavu pre nevidiacich Oskar Picht. Na stroji sa súčasným stlačením kombinácie viacerých kláves/bodov zapisuje „pozitív“ braillovského znaku/písmena, ktorý je možné okamžite po napísaní hmatom prečítať. Tatrapointy sú v súčasnosti zdokonalené stroje fungujúce na princípe pôvodného Pichtovho stroja, rešpektujúce špeciálne potreby nevidiacich.

KNIŽNÉ TIPY VYDAVATEĽSTVA UK

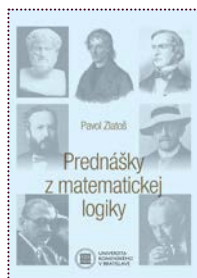
PREDNÁŠKY Z MATEMATICKEJ LOGIKY

Autor: Pavol Zlatoš

Rok vydania: 2025

Dostupnosť: v predaji na www.ukveda.sk

Online: https://stella.uniba.sk/texty/FMFI_PZ_matematicka_logika_prednasky.pdf

Autor v slovenskej (Prednášky z matematickej logiky) a anglickej (Lectures on Mathematical Logic) verzii publikácie predstavuje matematickú logiku ako neodmysliteľnú súčasť ľudskej kultúry. Nájdete tu kapitoly zamerané na výrokový počet, logiku prvého rádu, ale aj časti, ktoré u nás doteraz knižne spracované neboli. Patrí k nim kapitola, ktorá zoznamuje čitateľa s Gödelovými vetami o neúplnosti vrátane ich matematických aj filozofických dôsledkov. Ďalšie kapitoly (Podštruktúry a homomorfizmy, Vety o zachovávaní, Ultraprodukty a axiomatické triedy) sú stručnou ukážkou teórie modelov, nazývanej aj „metamatematika algebry“, ktorá prináša metódy obohacujúce aj ďalšie oblasti matematiky.

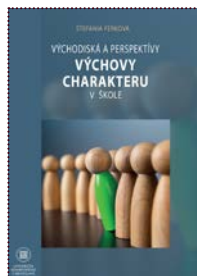
Prof. RNDr. Pavol Zlatoš, CSc., pôsobí na Katedre algebry a geometrie FMFI UK v Bratislave.

VÝCHODISKÁ A PERSPEKTÍVY VÝCHOV CHARAKTERU V ŠKOLE

Autori: Štefánia Ferková

Rok vydania: 2025

Dostupnosť: v predaji na www.ukveda.sk

Monografia prináša komplexný a interdisciplinárny pohľad na výchovu charakteru v školskom prostredí. Teoretická časť vymedzuje koncept charakteru a odlišuje ho od morálnej výchovy, zároveň predstavuje teórie morálneho vývinu a súčasné prístupy zdôrazňujúce prepojenie poznania, emócií, motivácie a sociálneho kontextu. Publikácia približuje modely a programy výchovy charakteru a podmienky ich implementácie vrátane významu učiteľského angažovania a školskej klímy. Empirická časť vychádza z výskumu na vzorke 371 učiteľov základných škôl zo všetkých krajov Slovenska. Zistenia poukazujú na význam morálnej výchovy, no aj na jej nedostatočné uplatňovanie pre nedostatok času, metodologickej podpory a prípravy. Dielo má prínos pre teóriu aj prax a otvára diskusiu o charakterovom rozmere vzdelávania.

Mgr. Štefánia Ferková, PhD., pôsobí na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave.

TEÓRIA A PRAX ŠPORTOVEJ ŽURNALISTIKY

Autorka: Adam Solga

Rok vydania: 2025

Dostupnosť: v predaji na www.ukveda.sk

Šport sa v postmodernej dobe stal fenoménom, ktorý rezonuje v spoločnosti ako nikdy predtým. Prináša stále nové a atraktívne témy. Športová žurnalistika sa však dávno neobmedzuje len na reflexiu športových výkonov a výsledkov, prípadne ich ideologickú interpretáciu, ale je čoraz komplexnejšia, so značným interdisciplinárnym presahom. Táto skutočnosť, spolu s nástupom moderných technológií, kladie čoraz väčšie nároky na športových žurnalistov a žurnalistky. Učebnica Teória a prax športovej žurnalistiky pútavou a zrozumiteľnou formou reaguje na aktuálne požiadavky kladené (nielen) na mladých adeptov a adeptky športovej žurnalistiky, približuje teoretické východiská, vysvetľuje dôležité súvislosti a upozorňuje na prípadné úskalia vyplývajúce z praxe.

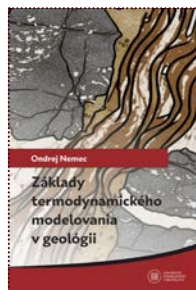
Mgr. et Mgr. Adam Solga, PhD., pôsobí ako pedagóg na Katedre žurnalistiky FiF UK v Bratislave.

ZÁKLADY TERMODYNAMICKÉHO MODELOVANIA V GEOLÓGI

Autori: Ondrej Nemec

Rok vydania: 2025

Dostupnosť: v predaji na www.ukveda.sk

Publikácia predkladá základné informácie o termodynamickom modelovaní v geológii. V prvej časti sú zhrnuté základy jeho fungovania, využitie jednotlivých metód, dostupných databáz a zároveň je poskytnutá pomoc pri príprave vlastných údajov, výbere databáz, zmiešavacích modelov a softvéru na modelovanie experimentov. Druhá časť ponúka niekoľko jednoduchých praktických príkladov riešení základných geologických problémov pomocou termodynamického modelovania. Autor súčasne pripravuje pokračovanie tohto textu s komplikovanejšími príkladmi určenými pre pokročilejšieho používateľa.

RNDr. Ondrej Nemec, PhD., pôsobí na Katedre mineralógie, petrológie a ložiskovej geológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa najmä výučbe metamorfnej petrológie, moderných geotermobarometrických metód, termodynamického modelovania a izotopovej geológie.

Praktické, kvalitné a štýlové!
Také sú tričká, mikiny a doplnky s logom
univerzity a fakúlt, ktoré nájdete
v Infocentre UK alebo na našom ehsope.

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

e-shop.uniba.sk

uniba.sk

[UniverzitaKomenskehoBratislava](https://www.youtube.com/UniverzitaKomenskehoBratislava)

[Comenius.University](https://www.facebook.com/Comenius.University)

[ComeniusUni](https://twitter.com/ComeniusUni)

[Comenius.University](https://www.instagram.com/Comenius.University)

[comenius.university](https://www.tiktok.com/comenius.university)

[school/comeniusuniversity](https://www.linkedin.com/school/comeniusuniversity)

[comenius.university](https://www.soundcloud.com/comenius.university)